

A woman with blonde hair, wearing a purple shirt and a purple beaded necklace, is shown from the chest up, looking intently at the back of another person's head. Her right hand is raised, with fingers slightly spread, as if she is examining or styling the hair. The background is a plain, light grey wall.

SILMÄASEMA

Silmäasema Oyj
Tilinpäätöstiedote
1.1.2019 – 31.12.2019

Silmäasemalla erinomainen neljäs neljännes, koko vuoden oikaistu käyttökate oli selvästi edellisvuoden tasoa korkeampi

Loka-joulukuu 2019 lyhyesti

- Liikevaihto kasvoi 7,7 prosenttia vuoden 2018 loka-joulukuusta ja oli 34,8 (32,4) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi 10,0 prosenttia.
- Oikaistu käyttökate* kasvoi 66,9 prosenttia 5,9 (3,5) miljoonaan euroon ja oli 16,9 (10,9) prosenttia liikevaihdosta. Oikaistu käyttökateprosentti ilman IFRS 16 -vaikutusta olisi ollut 11,9 (10,9) prosenttia liikevaihdosta.
- Oikaistu liiketulos* kasvoi 29,9 prosenttia ja oli 2,6 (2,0) miljoonaa euroa.

Tammi-joulukuu 2019 lyhyesti

- Liikevaihto kasvoi 6,7 prosenttia vuoden 2018 tammi-joulukuusta ja oli 131,1 (122,9) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi 6,8 prosenttia.
- Oikaistu käyttökate* kasvoi 82,7 prosenttia 21,5 (11,8) miljoonaan euroon ja oli 16,4 (9,6) prosenttia liikevaihdosta. Oikaistu käyttökateprosentti ilman IFRS 16 -vaikutusta olisi ollut 10,8 (9,6) prosenttia liikevaihdosta.
- Oikaistu liiketulos* kasvoi 42,1 prosenttia ja oli 8,3 (5,8) miljoonaa euroa.
- Liiketoiminnan rahavirta* kehittyi vahvasti ja oli 18,5 (13,1) miljoonaa euroa.
- Nettovelka* kauden lopussa oli 46,1 (28,0) miljoonaa euroa.
- Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen* 31.12.2019 oli 2,1 (2,4).
- EPS (laimentamaton) parani 0,28 (0,23) euroon.

Vuoden 2018 luvut perustuvat tilintarkastettuun tilinpäätökseen. Vuosineljännesten lukuja ei ole tilintarkastettu. Suluissa olevat luvut viittaavat vuoden 2018 vastaavaan ajanjaksoon ja vertailukaudella tarkoitetaan edellisen vuoden vastaavaa ajanjaksoa, ellei toisin ole mainittu.

Osinkoehdotus

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että yhtiö ei jaa tilikaudelta 2019 osinkoa.

Vuoden 2020 näkymät

Silmäasema ei anna vuodelle 2020 näkymäarviolta, sillä koronaviruksen vaikutuksia liiketoimintaan on tässä vaiheessa mahdotonta arvioida tarpeeksi yksityiskohtaisesti.

* IFRS 16 vaikuttaa raportoitujen lukujen vertailukelpoisuuteen

Silmäasema otti 1.1.2019 voimaantulleen IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöön vuoden alusta lukien. Loka-joulukuun ja tammi-joulukuun 2019 raportoidut luvut eivät ole vertailukelpoisia edellisvuoden lukujen kanssa, koska niihin sisältyy IFRS 16 -standardin käyttöönottoon perustuvia eriä. IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutus tunnuslukuihin on esitetty keskeisten tunnuslukujen yhteydessä taulukossa "IFRS 16:n vaikutus tunnuslukuihin". Suluissa oleviin vertailukauden tietoihin ei ole tehty IFRS 16 -standardin mukaista oikaisua. Katso lisätiedot standardin käyttöönotosta osavuositarkastuksen liitetiedosta 5.3 sivuilla 33-34.

Keskeiset tunnusluvut

Tuhatta euroa, ellei toisin ilmoitettu	10-12/ 2019	10-12/ 2018	Muutos %	1-12 /2019	1-12 /2018	Muutos %
Liikevaihto	34 828	32 353	7,7 %	131 065	122 873	6,7 %
Vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu, %	10,0 %	0,0 %		6,8 %	-1,6 %	
Käyttökate*	5 356	3 131	71,1 %	20 268	11 443	77,1 %
Oikaistu käyttökate**,**	5 901	3 535	66,9 %	21 490	11 765	82,7 %
- oikaistu käyttökate-%*	16,9 %	10,9 %		16,4 %	9,6 %	
Liiketulos	1 978	1 577	25,4 %	6 783	5 492	23,5 %
Oikaistu liiketulos**,**	2 573	1 981	29,9 %	8 303	5 844	42,1 %
- oikaistu liiketulos-%*	7,4 %	6,1 %		6,3 %	4,8 %	
Osakekohtainen tulos (EPS) laimentamaton, eur*	0,11	0,08		0,28	0,23	
Nettovelat / oikaistu käyttökate*				2,1	2,4	
Investoinnit – operatiiviset				2 739	6 716	-59,2 %
Investoinnit – yrityskaupat				1 588	1 775	-10,5 %
Investoinnit – yhteensä				4 327	8 491	-49,0 %
Toimipaikat, koko Silmäasema-ketju (kpl)				166	181	-8,3 %

*) Tunnusluku ei ole vertailukelpoinen vuoden 2019 alusta käyttöön otetun IFRS 16 -standardin johdosta.

***) Silmäasema esittää oikaistun käyttökateen sekä oikaistun liiketuloksen, joista on oikaistu olennaiset tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavat erityiserät. Yhtiön näkemyksen mukaan oikaistu käyttökate kuvaa parhaiten liiketoiminnan kannattavuuden kehitystä.

IFRS 16:n vaikutus tunnuslukuihin

Tuhatta euroa, ellei toisin ilmoitettu	Raportoitu 10-12/2019	Ilman			Raportoitu 1-12/2019	Ilman		
		IFRS 16 10-12/2019	IFRS 16 muutos	Raportoitu 10-12/2018		IFRS 16 1-12/2019	IFRS 16 muutos	Raportoitu 1-12/2018
Käyttökate	5 356	3 490	1 866	3 131	20 268	12 607	7 662	11 443
Oikaistu käyttökate	5 901	4 134	1 767	3 535	21 490	14 124	7 366	11 765
Oikaistu käyttökate-%	16,9 %	11,9 %	5,1%-yks	10,9 %	16,4 %	10,8 %	5,6%-yks	9,6 %
Liiketulos	1 978	1 915	63	1 577	6 783	6 502	280	5 492
Oikaistu liiketulos	2 573	2 573	0	1 981	8 303	8 086	217	5 844
Tulos ennen veroja	1 444	1 508	-64	1 199	4 883	5 244	-361	4 123
Tilikauden tulos	1 579	1 630	-51	1 190	3 959	4 247	-289	3 254
Osakekohtainen tulos (EPS) laimentamaton, Liiketoiminnan rahavirta	0,11	0,11	0,00	0,08	0,28	0,30	-0,02	0,23
Nettovelat					18 540	11 678	6 862	13 092
Nettovelat / Oikaistu käyttökate (leverage)					46 054	21 013	25 040	27 957
Nettovelkaantumis-aste-% (gearing)					2,1	1,5	0,7	2,4
Omavaraisuusaste-%					103,1 %	46,8 %	56,4%-yks	66,6 %
Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROCE)					38,4 %	49,0 %	-10,6%-yks	42,8 %
Oman pääoman tuotto-% (ROE)					6,5 %	8,4 %	-1,9%-yks	6,9 %
					9,1 %	9,8 %	-0,6%-yks	8,1 %

Toimitusjohtaja Teppo Lindén:

"Vuoden 2019 neljännestä neljänneksen ja koko vuoden tulos on hieno. Neljäs neljännes oli erittäin hyvä niin liikevaihdon kuin kannattavuudenkin osalta, kun sekä Optinen kauppa että Silmäklinikat paransivat juoksuaan loppuvuotta kohden. Samalla täytyy todeta, että vuosi 2020 ei näytä yhtä hyvältä. Koronavirusepidemia on asettanut Silmäaseman, kuten koko yhteiskunnan, aivan uudenlaisten haasteiden eteen, ja toimintaympäristö on selvästi muuttunut. Teen kuitenkin parhaani, jotta yhtiö selviää kaikista haasteista mahdollisimman vähin vaurion.

Poikkeusolosuhteissa suunnittelemme toimintaamme ja henkilöstömitoituksia erittäin tarkasti. Tekemistämme ohjaa ajatus, että kun sosiaalisten suhteiden rajoitukset jossain vaiheessa poistuvat, me olemme hyvissä asemissa palvelemaan asiakkaita entistä paremmin ja monipuolisemmin. Epidemia on jo vauhdittanut uudenlaisten palveluiden syntyä, ja palvelemme asiakkaita entistä enemmän myös puhelimitse.

Vuoden 2019 aikana Silmäaseman omistajarakenteessa tapahtui suuri muutos, ja Silmäasemasta on tulossa lunastusprossin myötä 100% Coronarian omistama tytäryhtiö. Coronaria on suomalainen yritys, jolla on entuudestaan paljon terveydenhuollon toimintaa, mm. julkisen puolen silmäsairauksien hoidossa sekä omistususuus Medilaserista. Coronaria tarjoaa leveät hartiat Silmäaseman toiminnan kehittämiseksi entistä asiakaslähtöisemmäksi ja auttaa Silmäasemaa ottamaan paikkansa silmäterveyden johtavana asiantuntijana.

Haluan kiittää koko henkilöstöämme ja yhteistyökumppaneitamme viime vuodesta ja asiakkaitamme luottamuksesta. Seuraavina kuukausina meillä kaikilla on edessä kovia aikoja. Kaikesta huolimatta, tavoitteenamme on edelleen asiakas, joka Silmäasemalle tullessaan tietää tulevansa silmäterveyden johtavalle asiantuntijalle, joka tarjoaa vaivattomasti kaikki silmäterveyden palvelut. Haluamme olla asiakkaan, kumppaneiden ja henkilöstön ykkösvalinta."

Markkinaympäristö

Näe ry:n marraskuussa 2019 julkistaman toimialakatsauksen mukaan optisen alan vähittäiskaupan arvo kasvoi tammi-syyskuussa 5,9 prosenttia 256 (244) miljoonaa euroon. Näkemisen ja silmäterveyden kokonaismarkkina vuonna 2018 oli 555 (542) miljoonaa euroa, josta optisen alan vähittäiskaupan osuus oli 330 (324) miljoonaa euroa ja silmäterveyspalveluiden osuus 225 (218) miljoonaa euroa.

Näe ry:n puolivuositain julkaiseman markkinaosuustilaston mukaan tammi–kesäkuussa 2019 Silmäasema oli Suomen toiseksi suurin optisen kaupan toimija. Silmäasema-ketjun markkinaosuus optisen alan vähittäiskaupassa nousi edellisvuoden tammi–kesäkuusta 1,3 prosenttiyksikköä ja oli 29,1 prosenttia. Seuraavan kerran markkinaosuudet raportoidaan arviolta maaliskuussa 2020.

Näe ry:n mukaan vuonna 2018 tehtiin taittovirheleikkauksia 18 000 kappaletta ja kaihileikkauksia yksityisellä sektorilla yhteensä 18 500, joista palvelusetelillä maksettuja oli 7 000 kappaletta. Silmäaseman markkinaosuus taittovirheleikkauksissa oli noin 48 prosenttia ja yksityisesti rahoitetuissa kaihileikkauksissa noin 50 prosenttia.

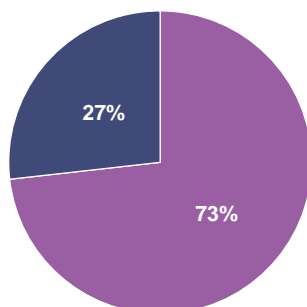
Väestön ikärakenteen muutos ja väestön keski-ian kasvu vaikuttavat yhtiön arvion mukaan optisen kaupan ja silmäterveyden palveluiden kysyntää kasvattavasti. Väestön ikääntymisen arvioidaan näkyvän erityisesti kaihileikkausten määrän, mutta myös silmäsairauksien hoitotarpeen ja silmälasien käytön kasvuna. Tilastokeskuksen mukaan yli 65-vuotiaiden määrä ja osuus Suomen väestöstä kasvavat voimakkaasti 2000-luvulla. Tilastokeskuksen joulukuussa 2019 päivitetyn väestöennusteen mukaan yli 65-vuotiaiden määrä kasvaa vuoteen 2025 mennessä noin 11 prosenttia ja vuoteen 2030 mennessä noin 19 prosenttia vuoteen 2019 verrattuna.

Lyhyellä aikavälillä markkinaympäristöön vaikuttavat hallituksen suositukset ja toimenpiteet koronaepidemian hallitsemiseksi. Koronaepidemian aiheuttamat taloudelliset vaikutukset voivat heijastua kulutuskäyttäytymiseen ja markkinaympäristöön myös pidemmällä aikavälillä.

Konsernin liikevaihto ja tulos

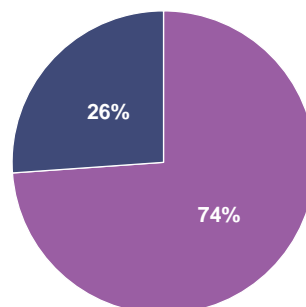
Liikevaihto (tuhatta euroa)	10–12/2019	10–12/2018	Muutos	1–12/2019	1–12/2018	Muutos
Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	25 501	23 903	+6,7%	96 050	87 970	+9,2%
Silmäklinikat	9 328	8 450	+10,4%	35 015	34 903	+0,3%
Konserni	34 828	32 353	+7,7%	131 065	122 873	+6,7%

Liikevaihto 10–12/2019

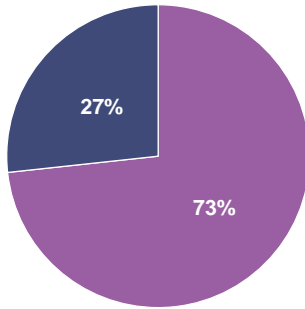
■ Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto
■ Silmäklinikat

Liikevaihto 10–12/2018

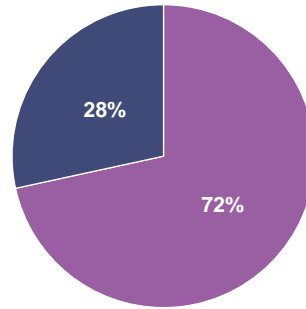
■ Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto
■ Silmäklinikat

Liikevaihto 1–12/2019

■ Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto
■ Silmäklinikat

Liikevaihto 1–12/2018

■ Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto
■ Silmäklinikat

Oikaistu käyttökate* (tuhatta euroa)	10-12/2019	10-12/2018	Muutos %	1-12/2019	1-12/2018	Muutos %
Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	4 702	2 560	83,7%	16 949	7 657	121,3%
- osuus segmentin liikevaihdosta, %	18,4%	10,7%		17,6%	8,7%	
Silmäklinikat	1 199	976	22,9 %	4 541	4 107	10,6 %
- osuus segmentin liikevaihdosta, %	12,9%	11,5%		13,0%	11,8%	
Konserni	5 901	3 535	66,9 %	21 490	11 765	82,7 %
- osuus liikevaihdosta, %	16,9%	10,9%		16,4%	9,6%	

* Taulukon tunnusluvut eivät ole vertailukelpoisia vuoden 2019 alusta käyttöönotetun IFRS 16 -standardin johdosta. IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutus oikaistuun käyttökatteeseen loka-joulukuussa on konsernitasolla 1 767 tuhatta euroa, Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentissä 1 494 tuhatta euroa ja Silmäklinikat-segmentissä 273 tuhatta euroa. Tammi-joulukuussa vastaavasti vaikutus oli konsernitasolla 7 366 tuhatta euroa, Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentissä 6 246 tuhatta euroa ja Silmäklinikat-segmentissä 1 119 tuhatta euroa.

Taloudellinen kehitys loka-joulukuussa 2019

Silmäaseman liikevaihto kasvoi neljännen vuosineljänneksen aikana 7,7 prosenttia ja oli 34,8 (32,4) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi vertailukaudesta 10,0 prosenttia. Liikevaihto kasvoi sekä Optisen kaupan ja silmäterveydenhuollon että Silmäklinikoiden segmenteissä vertailukauteen nähden. Optisessa kaupassa kasvua selittävät asiakaslähtoisemmät linssikategoriat, onnistuneet kampanjat ja nopeutetut silmälasien toimitukset ennen vuodenvaihdetta. Silmäklinikoissa kasvu oli volyymipohjaisesta sekä kaihi- että taittovirheleikkauksissa.

Konsernin myyntikate kasvoi 7,8 prosenttia 19,9 (18,5) miljoonaan euroon. Suhteellinen myyntikate oli 57,1% (57,1%).

Liikevaihdon kasvu paransi käyttökatetta vertailukaudesta. Oikaistu käyttökate oli 5,9 (3,5) miljoonaa euroa eli 16,9 (10,9) prosenttia liikevaihdosta. Käyttökate loka-joulukuussa oli 5,4 (3,1) miljoonaa euroa. Raportointikauden käyttökatteeseen sisältyvät kiinteät kulut eivät sisällä IFRS 16 -standardin mukaisesti luokiteltuja vuokratuloja. Tällä oli vuoden neljännellä neljänneksellä 1,8 miljoonan euron positiivinen vaikutus oikaistuun käyttökatteeseen ja 1,9 miljoonan euron vaikutus käyttökatteeseen suhteessa vertailukauteen.

Konsernin henkilöstökulut olivat loka-joulukuussa 9,0 (8,1) miljoonaa euroa. Niiden osuus liikevaihdosta nousi 25,9 (25,2) prosenttiin. Henkilöstökulujen noususta suurimmat erät ovat tavoitepalkkiovarausten muutos sekä myymälöissä ja sairaaloissa tehtyjen työtuntien lisäys. Ylläpito-, IT- ja kalustokulut olivat alle vertailukauden tason 1,6 (1,9) miljoonaa euroa ja niiden osuus liikevaihdosta laski 4,6 (5,7) prosenttiin. Kokonaisuutena liiketoiminnan muut kulut olivat 5,5 (7,2) miljoonaa euroa. IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutus vuokratuluihin oli -1,9 miljoonaa euroa.

Silmäaseman liiketulos oli 2,0 (1,6) miljoonaa euroa. Oikaistu liiketulos oli 2,6 (2,0) miljoonaa euroa. IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutus raportointikauden liiketulokseen ja oikaistuun liiketulokseen oli 0,0 miljoonaa euroa.

Taloudellinen kehitys tammi-joulukuussa 2019

Silmäaseman liikevaihto tammi-joulukuussa 2019 oli 131,1 (122,9) miljoonaa euroa, jossa oli kasvua 6,7 prosenttia edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Vertailukelpoinen liikevaihto parani 6,8 prosenttia.

Konsernin myyntikate kasvoi 6,7 prosenttia 74,2 (69,6) miljoonaan euroon, ja oli 56,6 (56,6) prosenttia liikevaihdosta.

Oikaistu käyttökate oli 21,5 (11,8) miljoonaa euroa eli 16,4 (9,6) prosenttia liikevaihdosta. Silmäaseman käyttökate tammi-joulukuussa 2019 oli 20,3 (11,4) miljoonaa euroa. Raportointikauden käyttökatteeseen sisältyvät kiinteät kulut eivät sisällä IFRS 16 -standardin mukaisesti luokiteltuja vuokratulujä. Tällä oli konsernin käyttökatteeseen tammi-joulukuussa 7,7 miljoonan euron positiivinen vaikutus ja oikaistuun käyttökatteeseen 7,4 miljoonan euron positiivinen vaikutus suhteessa vertailukauteen.

Konsernin henkilöstökulut olivat tammi-joulukuussa 34,0 (32,5) miljoonaa euroa, ja niiden osuus liikevaihdosta laski 26,0 (26,4) prosenttiin. Ylläpito-, IT- ja kalustokulut olivat vertailukauden tasolla 6,7 (6,7) miljoonaan euroon ja niiden suhteellinen osuus liikevaihdosta laski 5,1 (5,5) prosenttiin. Kokonaisuutena liiketoiminnan muut kulut laskivat selvästi ja olivat 19,9 (25,6) miljoonaa euroa. IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutus vuokratuluihin oli -7,7 miljoonaa euroa.

Silmäaseman liiketulos oli 6,8 (5,5) miljoonaa euroa. Oikaistu liiketulos nousi 42,1 prosenttia ja oli 8,3 (5,8) miljoonaa euroa. IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutus raportointikauden liiketulokseen oli 0,3 miljoonaa euroa ja oikaistuun liiketulokseen 0,2 miljoonaa euroa.

Rahavirrat

Silmäaseman liiketoiminnan rahavirta oli vahva ja kasvoi 2019 tammi-joulukuussa 18,5 (13,1) miljoonaan euroon. Erittäin vahva kasvu perustuu kauden parempaan tulokseen ja nettokäyttöpääoman tehokkuuteen. IFRS 16 -standardin käyttöönotolla oli tammi-joulukuussa 2019 liiketoiminnan rahavirtaan 6,9 miljoonan euron vaikutus.

Investointien rahavirta tammi-joulukuussa oli -4,3 (-8,5) miljoonaa euroa. Rahoituksen rahavirta tammi-joulukuussa 2019 oli -18,5 (1,6) miljoonaa euroa. Raportointikauden rahavirta sisältää pankkilainojen takaisinmaksuja 10,0 miljoonaa euroa, yritystodistusten takaisinmaksuja 7,0 miljoonaa euroa ja vuokrasopimusvelkojen lyhennyksiä 7,1 miljoonaa euroa. Joulukuussa 2019 Silmäasema maksoi 27 miljoonan euron pankkilainansa takaisin ja nosti vastaavan summan uutta pitkäaikaista lainaa uusista pankeista. Rahoituskeskustelut pankkien kanssa olivat seurausta pankkilainan lainaehtoihin sisältyvästä määräysvallan muuttumisesta Silmäasemassa Coronarian omistusosuuden kasvettua. Muutos ei vaikuttanut lainojen maturiteettiin eikä kovenantiin. IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutus vuokrasopimusvelkojen lyhennyksiin oli -6,9 miljoonaa euroa.

Investoinnit

Silmäaseman investoinnit tammi-joulukuussa olivat 4,3 (8,5) miljoonaa euroa. Operatiivisten investointien osuus oli 2,7 (6,7) miljoonaa euroa ja yrityskauppojen 1,6 (1,8) miljoonaa euroa. Silmäaseman merkittävimmät investoinnit tammi-joulukuussa liittyivät pääasiassa toimitilojen remontointiin ja kalustehankintoihin. Vertailukauden investointeihin sisältyy remonttien ja korvausinvestointien lisäksi myös uusien myymälöiden ja Oulun sairaalan perustamiseen liittyviä kustannuksia.

Konsernin tase ja rahoitusasema

Silmäasema-konsernin taseen loppusumma oli joulukuun 2019 lopussa 119,5 (101,4) miljoonaa euroa, josta omaa pääomaa oli 44,7 (42,0) miljoonaa euroa. Nettovelka kauden päättyessä oli 46,1 (28,0) miljoonaa euroa. IFRS 16 -standardin käyttöönotto lisäsi 31.12.2019 tilanteessa pitkäaikaisia rahoitusvelkoja 18,6 miljoonaa euroa ja lyhytaikaisia rahoitusvelkoja 6,5 miljoonaa euroa.

Silmäaseman nettokäyttöpääoma oli katsauskauden lopussa -8,3 (-7,5) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan luonteesta johtuen pääoman käyttö on tehokasta. Omavaraisuusaste oli katsauskauden lopussa 38,4 (42,8) prosenttia. Omavaraisuusastetta laskee IFRS 16 -standardin käyttöönotosta johtuva vuokrasopimusvelkojen kirjaaminen.

13.12.2019 Silmäasema maksoi 27 miljoonan euron pankkilainansa takaisin ja nosti vastaavan summan uutta pitkäaikaista lainaa uusista pankeista. Rahoituskeskustelut pankkien kanssa olivat seurausta pankkilainan lainaehtoihin sisältyvästä määräysvallan muuttumisesta Silmäasemassa Coronarian omistusosuuden kasvettua. Muutos ei vaikuttanut lainojen maturiteettiin eikä kovenanttiin.

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto

Liikevaihto ja tulos loka-joulukuussa 2019

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentin liikevaihto kasvoi 6,7 prosenttia 25,5 (23,9) miljoonaan euroon. Liikevaihdon kasvua vertailukaudesta tukivat asiakaslähtoisemmät linssikategoriat, onnistuneet kampanjat ja nopeutetut silmälasien toimitukset ennen vuodenvaihdetta. Myös optikon näöntarkastukset ja lääkärin vastaanotot kasvoivat vertailukaudesta. Vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi 6,1 prosenttia.

Liikevaihdon vahvan kasvun seurauksena oikaistu käyttökate ja käyttökate paranivat vertailukaudesta. Segmentin käyttökate oli 4,6 (2,3) miljoonaa euroa ja oikaistu käyttökate 4,7 (2,6) miljoonaa euroa eli 18,4 (10,7) prosenttia liikevaihdosta. Käyttökateen oikaisuerät olivat 0,1 (0,2) miljoonaa euroa. Raportointikauden käyttökatteeseen sisältyvät kiinteät kulut eivät sisällä IFRS 16 -standardin mukaisesti luokiteltuja vuokratuloja. Tällä oli vuoden neljännellä neljänneksellä 1,6 miljoonan euron positiivinen vaikutus käyttökatteeseen ja 1,5 miljoonan positiivinen vaikutus oikaistuun käyttökatteeseen suhteessa vertailukauteen. Ilman IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutusta käyttökate ja oikaistu käyttökate olisivat olleet 6,2 miljoonaa euroa.

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentin liiketulos oli 2,2 (1,4) miljoonaa euroa ja oikaistu liiketulos 2,4 (1,6) miljoonaa euroa. IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutus segmentin raportointikauden liiketulokseen ja oikaistuun liiketulokseen oli 0,0 miljoonaa euroa.

Liikevaihto ja tulos tammi-joulukuussa 2019

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentin liikevaihto kasvoi 9,2 prosenttia 96,1 (88,0) miljoonaan euroon. Liikevaihto kasvoi volyymipohjaisesti. Vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi 8,0 prosenttia.

Liikevaihdon vahvan kasvun seurauksena käyttökate parani vertailukaudesta. Segmentin käyttökate oli 16,4 (7,7) miljoonaa euroa ja oikaistu käyttökate 16,9 (7,7) miljoonaa euroa eli 17,6 (8,7) prosenttia liikevaihdosta. IFRS 16 -standardin käyttöönotolla oli 6,5 miljoonan euron positiivinen vaikutus käyttökatteeseen ja 6,2 miljoonan euron positiivinen vaikutus oikaistuun käyttökatteeseen. Ilman IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutusta oikaistu käyttökate olisi ollut 10,7 miljoonaa euroa ja käyttökate 9,9 miljoonaa euroa.

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentin liiketulos oli 6,5 (4,2) miljoonaa euroa ja oikaistu liiketulos 7,4 (4,1) miljoonaa euroa. IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutus liiketulokseen ja oikaistuun liiketulokseen oli 0,2 miljoonaa euroa.

Myyntipäivät

	Q1/2019	Q1/2018	Q2/2019	Q2/2018	Q3/2019	Q3/2018	Q4/2019	Q4/2018
Arkipäivät	63	63	60	62	66	65	62	62
Lauantait	13	12	12	12	13	13	12	12
Sunnuntait	12	12	12	11	13	14	13	13
Juhlapyhäpäivät	2	3	7	6	-	-	5	5

Myymäläverkosto

Joulukuun 2019 lopussa ketjuun kuului yhteensä 153 (167) optisen kaupan myymälää. Näistä 135 (149) oli Silmäaseman omia myymälöitä ja 18 (18) yrittäjien omistamia ketjumyymälöitä. Q4 2019 aikana suljimme Orimattilan, Suonenjoen, Mäntyharjun ja Karstulan myymälät.

	Ennen 2016 avatut ¹	2016–2017 avatut/suljetut ¹	2018 avatut/suljetut ¹	2019 avatut/suljetut	Yhteensä 31.12.2019
Omat myymälät Suomessa	87	45/0	8/1	2/14	127
Omat myymälät Virossa	-	9/0	1/0	0/2	8
Ketjumyymälät Suomessa	-	-	-	-	18

¹ uusperustanta sekä liiketoiminta- ja yrityskaupat

Silmäklinikat

Silmäasemalla on Suomessa maanlaajuinen silmäsaarialaverkosto, johon kuuluu yhteensä 13 silmäsaariaalaa. Taittovirhe- ja kaihileikkaukset muodostavat noin kaksi kolmasosaa Silmäklinikat-segmentin liikevaihdosta. Muu liikevaihto muodostuu muun muassa silmäälääkärin ja optikkojen vastaanottokäynneistä, silmätutkimuksista, silmäluomileikkauksista ja silmien alueen pientoimenpiteistä.

Liikevaihto ja tulos loka–joulukuussa 2019

Silmäklinikat-segmentin liikevaihto kasvoi loka-joulukuussa 10,4 prosenttia ja oli 9,3 (8,5) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi 21,3 prosenttia. Liikevaihto kasvoi kaihileikkausten volyymin nousua 15,5% vertailukauteen nähden yksityisten kaihileikkausten toimiessa kasvun veturina. Myös taittovirheleikkausten volyymit kasvoivat selvästi edellisvuodesta onnistuneen Black Friday -kampanjan siivittämänä. Lääkärin vastaanottojen lukumäärä oli vertailukautta alhaisemmalla tasolla. Kaihi- ja taittovirheleikkausten myynnin arvo kasvoi vertailukaudesta, kun taas Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin silmätautien ostopalvelujen volyymi oli vertailukautta matalammalla tasolla.

Taittovirheleikkausten määrä loka–joulukuussa kasvoi 17,8% vertailukaudesta, ja Silmäaseman silmäsaarioissa tehtiin yhteensä 2 303 (1 955) taittovirheleikkausta. Kaihileikkausten kokonaisvolyymi oli 15,5% korkeampi kuin vertailukaudesta, kun yksityisten kaihileikkausten määrä kasvoi selvästi. Kaihileikkauksia tehtiin yhteensä 2 248 (1 946), joista palvelusetelileikkausten osuus oli 19% (26%).

Segmentin volyymin kasvu vertailukauteen nähden paransi kannattavuutta. Segmentin käyttökate ja oikaistu käyttökate olivat 1,2 (1,0) miljoonaa euroa. Oikaistu käyttökate oli 12,9 (11,5) prosenttia liikevaihdosta. Raportointikauden käyttökatteeseen sisältyvät kiinteät kulut eivät sisällä IFRS 16 -standardin mukaisesti luokiteltuja vuokratuloja. Tällä oli vuoden neljännellä neljänneksellä 0,3 miljoonan euron positiivinen vaikutus käyttökatteeseen ja oikaistuun käyttökatteeseen suhteessa vertailukauteen. Ilman IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutusta oikaistu käyttökate ja käyttökate olisivat olleet 1,5 miljoonaa euroa.

Silmäklinikat-segmentin liiketulos ja oikaistu liiketulos olivat 0,2 (0,4) miljoonaa euroa. IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutus segmentin raportointikauden liiketulokseen ja oikaistuun liiketulokseen oli 0,0 miljoonaa euroa.

Liikevaihto ja tulos tammi–joulukuussa 2019

Silmäklinikat-segmentin liikevaihto kasvoi tammi-joulukuussa 0,3 prosenttia ja oli 35,0 (34,9) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi 3,7 prosenttia. Vahva loppuvuosi käänsi koko vuoden liikevaihdon ja molempien leikkaustyyppien volyymit edellisvuotta korkeammaksi. Loppuvuonna näkyi selvästi kysynnän vahvistuminen, jota vauhditti taittovirheleikkauksiin kohdistettu Black Friday -tarjouskampanja. Sekä kaihi- että taittovirheleikkausten myynnin arvo kasvoi vertailukauteen nähden volyymien nousun myötä. Lääkärin vastaanottojen lukumäärä oli vertailukautta alhaisemmalla tasolla. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin silmätautien ostopalvelujen volyyymi oli vertailukautta matalammalla tasolla.

Taittovirheleikkausten määrä tammi–joulukuussa kasvoi vertailukaudesta ja Silmäaseman silmäsaairoissa tehtiin yhteensä 8 807 (8 716) taittovirheleikkausta. Myös kaihileikkausten kokonaisvolyyymi oli vertailukautta korkeammalla tasolla. Kaihileikkauksia tehtiin yhteensä 8 243 (7 676), joista palvelusetelileikkausten osuus oli 24% (24%).

Segmentin käyttökate oli 4,5 (3,9) miljoonaa euroa ja oikaistu käyttökate 4,5 (4,1) miljoonaa euroa eli 13,0 (11,8) prosenttia liikevaihdosta. IFRS 16 -standardin käyttöönotolla oli 1,2 miljoonan euron positiivinen vaikutus käyttökatteeseen ja 1,1 miljoonan euron vaikutus oikaistuun käyttökatteeseen. Ilman IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutusta oikaistu käyttökate olisi ollut 5,7 miljoonaa euroa ja käyttökate 5,6 miljoonaa euroa.

Silmäklinikat-segmentin liiketulos oli 0,9 (1,5) miljoonaa euroa ja oikaistu liiketulos 0,9 (1,7) miljoonaa euroa. IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutus segmentin raportointikauden liiketulokseen ja oikaistuun liiketulokseen oli 0,1 miljoonaa euroa.

Henkilöstö

Silmäaseman keskimääräinen henkilömäärä tammi–joulukuussa 2019 kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna oli 687 (675). Joulukuun 2019 lopussa konsernin työsuhteessa oleva henkilökunta oli yhteensä 796 (723) henkilöä. Raportointitavan muutoksen vuoksi henkilöstömäärät eroavat aiemmin raportoiduista luvuista.

Palkat ja muut henkilöstökulut tammi-joulukuussa 2019 olivat yhteensä 34,0 (32,5) miljoonaa euroa.

Kehitysohjelma 2018–2020

Silmäasema käynnisti vuonna 2018 kehitysohjelman, joka pitää sisällään toimintamallien muutoksia ja tietojärjestelmien uudistuksia. Tavoitteena on pystyä vastaamaan tulevaisuudessa parhaalla mahdollisella tavalla asiakkaiden palvelutarpeisiin sekä toiminnan tuottavuusvaatimuksiin. Ohjelman painopiste on olemassa olevien toimintamallien parantamisessa ja tuottavuuden nostamisessa uusilla toimintatavoilla sekä niitä tukevilla tietojärjestelmäratkaisulla. Kehitysohjelmasta syntyneet kulut on kirjattu kuluiksi tuloslaskelmaan, mutta tietojärjestelmiin liittyvät hankinnat tullaan kirjaamaan pääosin investoinneiksi järjestelmävalinnasta eteenpäin lukien.

Loka-joulukuun aikana tietojärjestelmä uudistusten valmistelussa otettiin laajempi näkymä ja tutkimme koko IT-ekosysteemin vaihtoehtoja. Tilikauden päättymisen jälkeen verkkokaupan, markkinointiautomaation ja asiakkuudenhallinnan järjestelmätoimittajaksi valittiin Salesforce. Kehitysohjelma etenee aikataulussaan, ja optimaalinen toteutus pyritään varmistamaan vaiheistuksella ja piloteilla.

Varsinaisen yhtiökokouksen päätökset

Silmäasema Oyj:n 10.4.2019 pidetty varsinainen yhtiökokous vahvisti yhtiön tilinpäätöksen ja konsernitiilinpäätöksen tilikaudelta 2018, myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajille sekä hyväksyi kaikki hallituksen ja osakkeenomistajien nimitystoimikunnan yhtiökokoukselle tekemät ehdotukset.

Yhtiökokous päätti, että tilikaudelta 1.1.-31.12.2018 jaetaan osinkoa 0,10 euroa osakkeelta. Osinko maksettiin 23.4.2019 täsmäytyspäivän mukaisille osakkeenomistajille.

Yhtiökokous päätti pitää hallituksen vuosipalkkiot ennallaan. Hallituksen puheenjohtajalle maksetaan vuosipalkkiona 40 000 euroa ja varapuheenjohtajalle sekä jäsenille 22 000 euroa. Lisäksi vahvistettiin 400 euron kokouspalkkio tarkastusvaliokunnan kokouksista.

Yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenten lukumääräksi kuusi (6) varsinaisen yhtiökokouksen 2020 päättymiseen asti jatkuvalla toimikaudella. Hallituksen jäseniksi valittiin uudelleen Jukka Hienonen, Tuomas Lang, Maisa Romanainen, Torsti Sihvola ja

Kaisa Vikkula sekä uudeksi jäseneksi Martti Kiuru. Lisäksi yhtiökokous valitsi hallituksen puheenjohtajaksi Jukka Hienosen ja varapuheenjohtajaksi Kaisa Vikkulan.

Yhtiökokous vahvisti, että tilintarkastajaksi valitaan tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta yhdessä tai useammassa erässä yhtiön omaan vapaaseen pääomaan kuuluvilla varoilla siten, että hankittava määrä on enintään 1 400 000 osaketta, mikä vastaa noin kymmentä (10) prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen asti. Valtuutus korvaa yhtiön aikaisemmat omien osakkeiden hankkimista koskevat valtuutukset.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhteensä enintään 2 000 000 osakkeen antamisesta osakeannilla tai antamalla optio-oikeuksia tai muita osakkeisiin oikeuttavia erityisiä oikeuksia yhdessä tai useammassa erässä. Valtuutuksen nojalla annettavien osakkeiden enimmäismäärä 2 000 000 vastaa noin neljäätoista (14) prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen asti. Valtuutus korvaa yhtiön aikaisemmat anti- ja optiovaltuutukset.

Yhtiökokouksen jälkeen pitämässään kokouksessa Silmäaseman hallitus valitsi keskuudestaan tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi Kaisa Vikkulan ja jäseniksi Jukka Hienosen sekä Martti Kiurun.

Yhtiökokouksen jälkeen pitämässään kokouksessa Silmäaseman hallitus päätti perustaa palkitsemisvaliokunnan ja valitsi keskuudestaan sen puheenjohtajaksi Jukka Hienosen ja jäseniksi Maisa Romanaisen ja Tuomas Langin.

Ylimääräisen yhtiökokouksen päätökset

Silmäasema Oyj:n 26.11.2019 pidetty ylimääräinen yhtiökokous päätti pitää hallituksen vuosipalkkiot ennallaan. Hallituksen puheenjohtajalle maksetaan vuosipalkkiona 40 000 euroa ja varapuheenjohtajalle sekä jäsenille 22 000 euroa. Lisäksi vahvistettiin 400 euron kokouspalkkio tarkastusvaliokunnan kokouksista.

Yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenten lukumääräksi seitsemän (7) varsinaisen yhtiökokouksen 2020 päättymiseen asti jatkuvalle toimikaudelle. Hallituksen jäseniksi valittiin uudelleen Martti Kiuru ja Torsti Sihvola sekä uusiksi jäseniksi Harri Halonen, Antti Kumm, Teppo Lindén, Juho Lipsanen ja Ulla Näpänkangas. Lisäksi yhtiökokous valitsi hallituksen puheenjohtajaksi Antti Kummun ja varapuheenjohtajaksi Teppo Lindénin.

Tapahtumat katsauskauden päättymisen jälkeen

Silmäaseman hallitus on kokouksessaan 30.1.2020 nimittänyt Silmäaseman toimitusjohtajaksi Teppo Lindénin 30.1.2020 alkaen. Samalla uusiksi johtoryhmän jäseniksi nimitettiin 30.1.2020 alkaen Ulla Näpänkangas ja Jari-Pekka Kelhä.

4.2.2020 Silmäasema tiedotti, että Silmäasema Oyj:n vähemmistöosakkeiden lunastamista koskevaan välimiesmenettelyyn on määrätty uskottu mies.

6.3.2020 Silmäasema tiedotti, että Silmäasema Oyj:n vähemmistöosakkeiden lunastamista koskevan välimiesmenettelyn välimiehet on määrätty.

11.3.2020 Silmäasema tiedotti, että Silmäasema Oyj:n johtoryhmään on nimitetty tietohallintojohtaja Mika Holsti ja markkinointipäällikkö Anne Rantanen.

19.3.2020 Silmäasema tiedotti, että se arvioi koronavirusepidemian heikentävän yhtiön näkymiä.

Koronavirus aiheuttaa lyhyellä aikavälillä riskejä työvoiman saatavuuteen ja asiakasvirtojen laskuun muuttuneen kulutuskäyttäytymisen takia. Osa Silmäaseman toimipisteistä sijaitsee ostoskeskuksissa, ja niiden osalta riskinä on myös hallituksen mahdollisesti tekemät päätökset väliaikaisista sulkemisista. Riskejä ja epävarmuutta liittyy epidemian kestoon ja sen taloudellisiin vaikutuksiin.

27.3.2020 Silmäasema tiedotti siirtävänsä varsinaisen yhtiökokouksen ajankohtaa koronavirusepidemian vuoksi.

Muutokset johtoryhmässä

Vuonna 2019 johtoryhmään ovat kuuluneet:

Jussi Salminen, toimitusjohtaja, 21.1. alkaen
Sari Nordblad, talousjohtaja 18.5. alkaen, väliaikainen kaupallinen johtaja 26.3.–10.6.
Tapani Kyrki, liiketoimintajohtaja 3.6. alkaen,
Jyrki Alamäki, myyntijohtaja 10.6. alkaen,
Sirkkaliisa Kulmala, henkilöstöjohtaja, väliaikainen liiketoimintajohtaja 3.6. saakka,
Roope Sihvola, lääketieteellinen johtaja, 17.9. alkaen

Anu Kankkunen, talusjohtaja 17.5. saakka ja väliaikainen toimitusjohtaja 21.1. saakka
Anna Seppälä, kaupallinen johtaja 31.3.2019 saakka

Katsauskauden päättymisen jälkeen toimitusjohtajaksi on vaihtunut ja Teppo Lindén ja johtoryhmään on nimitetty Silmäasema Optiikka Oy:n toimitusjohtaja Jari-Pekka Kelhä ja Silmäasema Sairaala Oy:n toimitusjohtaja Ulla Näpänkangas. Lisäksi johtoryhmään on nimitetty tietohallintojohtaja Mika Holsti ja markkinointipäällikkö Anne Rantanen.

Muutokset konsernirakenteessa

Katsauskaudella Silmäasema toteutti seuraavat tytäryhtiöfuusiot: Via Healthcare Group Oy sulautui Silmäasema Sairaala Oy:öön 1.3.2019.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Silmäaseman rekisteröityjen osakkeiden kokonaismäärä 31.12.2019 oli 14 248 805 kappaletta ja yhtiön kaupparekisteriin merkitty osakepääoma 80 000 euroa. Yhtiön hallussa ei ollut omia osakkeita 31.12.2019.

Silmäaseman osake noteerataan Nasdaq Helsingin päälistalla pienten yhtiöiden ryhmässä, terveydenhuollon toimialaluokassa kaupankäyntitunnuksella SILMA. Kaupankäynti päälistalla alkoi 13.6.2017.

Osakkeen korkein noteeraus tammi–joulukuussa 2019 oli 6,12 (7,54) euroa ja alin 4,33 (4,25) euroa. Kaupankäyntivolyyymilla painotettu keskihinta oli 5,94 (5,14) euroa osakkeelta. Päätöskurssi 31.12.2019 oli 6,00 (4,35) euroa, jolloin Silmäaseman osakekannan markkina-arvo oli 85,5 (62,0) miljoonaa euroa. Osakkeen kokonaisvaihto oli tammi–joulukuussa 68,9 (30,8) miljoonaa euroa, ja kaupankäynnin volyyymi oli 11,6 (6,0) miljoonaa osaketta.

Silmäasemalla oli joulukuun 2019 lopussa yhteensä 1 745 (5 389) rekisteröitynyttä osakkeenomistajaa. Hallintarekisteröityjen osakkeenomistajien omistusosuus osakekannasta katsauskauden lopussa oli 0,12 (8,54) prosenttia.

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2019

Sija	osakkeenomistajat	Osakemäärä	% osakkeista
1	Coronaria Oy	13 593 032	95,40
2	Silmäpari Oy	24 000	0,17
3	Jukantupa Juhani	19 999	0,14
4	Salminen Jussi Markus	16 766	0,12
5	Kulmala Sirkkaliisa	10 468	0,07
6	Saarinen Juha Untamo	10 000	0,07
7	Mattila Mika	8 550	0,06
8	Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia	7 552	0,05
9	Hallqvist AB	7 000	0,05
10	Medicape Oy	6 434	0,05
	Yhteensä	13 703 801	96,18
	100 suurinta yhteensä	13 898 755	97,54
	Hallintarekisteröidyt yhteensä	16 489	0,12
	Kaikki osakkeet yhteensä	14 248 805	100,00

Omistusjakauma sektoreittain 31.12.2019

Osakkeenomistajat sektorin mukaan	Osakemäärä	% osakkeista
Julkisyhteisöt yhteensä	0	0,00
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset yhteensä	21 117	0,15
Kotitaloudet	512 022	3,59
Yritykset yhteensä	13 708 304	96,21
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt yhteensä	142	0,00
Ulkomaat yhteensä	7 220	0,05
Yhteensä	14 248 805	100,00
Hallintarekisteröidyt	16 489	0,12

Omistusjakauma osakemäärän mukaan 31.12.2019

Osakemäärä	Omistajien määrä	% osakkeenomistajista
1–100	500	28,65
101–500	1 003	57,48
501–1000	133	7,62
1 001–5 000	96	5,50
5 001–10 000	8	0,46
10 001–50 000	4	0,23
50 001–100 000	0	0,00
100 001–500 000	0	0,00
500 001–	1	0,06
Yhteensä	1 745	100,00

Osakepohjaiset kannustinjärjestelmät

Silmäaseman osakepalkkiojärjestelmän tavoitteena on mm. ohjata Silmäaseman avainhenkilöitä toteuttamaan yhtiön pitkän aikavälin strategisia tavoitteita, korostaa avainhenkilöille omistaja-arvon kehittämisen merkitystä ja sitouttaa heitä yhtiöön. Kohderyhmään kuuluvat toimitusjohtaja, Silmäaseman johtoryhmän jäsenet sekä muita yhtiön henkilöstöön kuuluvia avainhenkilöitä.

Vuoden 2019 lopussa osakepalkkiojärjestelmässä on kolme kolmen vuoden ansaintajaksoa: 2017–2019, 2018–2020 ja 2019–2021. Silmäaseman hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit kunkin ansaintajakson alussa. Palkkion saaminen edellyttää työsuhteen jatkumista, poikkeuksena tästä säännöstä on eläkkeelle jäänti, työkyvyttömyys, kuolema tai yritysjärjestely. Avainhenkilön on omistettava 50 prosenttia koko osakepalkkiojärjestelmän perusteella saaduista osakkeista, kunnes hänen osakeomistuksensa yhtiössä vastaa hänen bruttovuosipalkkansa arvoa. Tämä osakemäärä on omistettava niin kauan kuin avainhenkilön työsuhte konsernissa jatkuu. Mahdollinen palkkio maksetaan ansaintajakson päättymistä seuraavana kalenterivuonna osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta avainhenkilölle aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja.

Osakepalkkiojärjestelmän ansaintajakson 2017-2019 kohderyhmään kuului katsauskauden lopussa 8 henkilöä, joille maksettavien palkkioiden yhteismäärä on enintään 23 916 osaketta, ansaintajakson 2018–2020 kohderyhmään kuului katsauskauden lopussa 8 henkilöä, joille maksettavien palkkioiden yhteismäärä on enintään 34 024 osaketta ja ansaintajakson 2019–2021 kohderyhmään kuului katsauskauden lopussa 19 henkilöä, joille maksettavien palkkioiden yhteismäärä on enintään 143 846 osaketta. Järjestelmään on ansaintajaksolle 2019–2021 varattu yhteensä 156 176 Silmäaseman osaketta.

Liputusilmoitukset

Silmäasema on vastaanottanut tilikaudella seuraavat liputusilmoitukset:

- Liputusilmoitus 2.1.2019 – Cor Group Oy:n tytäryhtiön Coronaria Oy:n omistus on ylittänyt 20 prosenttia 28.12.2018
- Liputusilmoitus 16.8.2019 – Mandatum Henkivakuutusyhtiön omistus on alittanut 5 prosenttia 16.8.2019
- Liputusilmoitus 16.8.2019 – Cor Group Oy:n tytäryhtiön Coronaria Oy:n omistus on ylittänyt 30 prosentin rajan 16.8.2019
- Liputusilmoitus 2.10.2019 – Cor Group Oy:n tytäryhtiön Coronaria Oy:n omistus on ylittänyt 2/3 rajan 2.10.2019
- Liputusilmoitus 3.10.2019 – Intera Fund II Ky:n omistus Silmäasemassa on alittanut 5 prosenttia 2.10.2019
- Liputusilmoitus 18.11.2019 – Cor Group Oy:n tytäryhtiön Coronaria Oy:n omistus- ja ääniosuus Silmäasema Oyj:ssä on ylittänyt 90 % rajan 15.11.2019

Coronarian julkinen ostotarjous kaikista Silmäaseman osakkeista

Coronaria Oy julkisti 16.8.2019 hankkineensa yhteensä 1 420 031 Silmäasema Oyj:n osaketta. Hankinnan myötä Coronarian omistus Silmäasemassa nousi yhteensä 32,4 prosenttiin Silmäaseman kaikista osakkeista ja niiden tuottamasta äänimäärästä. Coronarian omistuksen ylitettyä 30 prosenttia Silmäaseman osakkeiden tuottamista äänistä Coronarialle syntyi arvopaperimarkkinallain mukainen velvollisuus tehdä pakollinen julkinen ostotarjous Silmäaseman kaikista osakkeista ja osakkeisiin oikeuttavista arvopapereista.

Coronaria käynnisti 5.9.2019 ostotarjouksen, missä Silmäaseman osakkeenomistajille tarjottiin 6,00 euron käteisvastike jokaista osaketta kohden. Tarjousvastike vastasi noin 7,5 prosentin preemiota verrattuna Silmäaseman osakkeen päätöskurssiin (5,58 euroa) Nasdaq Helsingissä 15.8.2019 eli viimeisenä kaupankäyntipäivänä ennen tarjousvelvollisuuden syntymistä, noin 9,4 prosentin preemiota verrattuna kaupankäyntimäärillä painotettuun keskikurssiin kolmen (3) kuukauden ajalta ennen tarjousvelvollisuuden syntymistä ja noin 10,4 prosentin preemiota verrattuna Silmäaseman osakkeiden kaupankäyntimäärillä painotettuun keskikurssiin Nasdaq Helsingissä kuuden (6) kuukauden ajalta ennen tarjousvelvollisuuden syntymistä. Coronaria ilmoitti pidättävänsä oikeuden hankkia Silmäaseman osakkeita ennen ostotarjouksen tarjousajan alkamista, tarjousaikana ja/tai tarjousajan jälkeen julkisessa kaupankäynnissä Nasdaq Helsingissä tai muutoin. Coronarian arvion mukaan Ostotarjouksen toteuttaminen ei edellyttäisi kilpailuviranomaisten hyväksyntää.

Silmäasema julkaisi 11.9.2019 yhtiön hallituksen lausunnon Coronaria Oy:n pakollisesta julkisesta ostotarjouksesta. Lausunnossaan Silmäaseman hallitus katsoi, että tarjottua vastiketta on pidettävä alhaisena taloudellisesta näkökulmasta. Päätöksentekoon osallistuneet Silmäaseman hallituksen jäsenet yksimielisesti päättivät olla suosittelematta, että Silmäaseman osakkeenomistajat hyväksyvät ostotarjouksen.

Coronaria tiedotti 30.9.2019, että ostotarjouksen aikana 5.9.-26.9.2019 tarjotut osakkeet edustivat noin 41,7 prosenttia kaikista Silmäaseman liikkeeseen laskemista ja ulkona olevista osakkeista ja osakkeiden tuottamista äänistä. Yhdessä Coronarian jo omistamien osakkeiden (mukaan lukien markkinaostot) kanssa tämä edusti yhteensä noin 82,5 prosenttia Silmäaseman kaikista osakkeista.

Tarjotakseen jäljellä oleville osakkeenomistajille mahdollisuuden hyväksyä ostotarjous, Coronaria aloitti 2.10. jälkikäteisen tarjousajan, joka päättyi 17.10.2019. Coronaria tiedotti 21.10.2019, että jälkikäteisen tarjousajan aikana tarjotut osakkeet edustivat noin 4,4 prosenttia kaikista Silmäaseman liikkeeseen laskemista ja ulkona olevista osakkeista ja osakkeiden tuottamista äänistä. Yhdessä Coronarian jo omistamien osakkeiden (mukaan lukien markkinaostot) kanssa tämä edusti yhteensä noin 88,8 prosenttia Silmäaseman kaikista osakkeista.

Coronaria tiedotti 21.10.2019, että jälkikäteinen tarjousaika jatkuu 18.10.2019 tiedotetun mukaisesti ja sen päättymispäivä on 7.11.2019. 5.11.2019 Coronaria tiedotti, että jälkikäteisen tarjousajan aikana 31.10.2019 mennessä tarjotut osakkeet edustivat noin 4,5 prosenttia kaikista Silmäaseman liikkeeseen laskemista ja ulkona olevista osakkeista ja osakkeiden tuottamista äänistä. Yhdessä Coronarian jo omistamien osakkeiden (mukaan lukien markkinaostot) kanssa tämä edusti yhteensä noin 89,3 prosenttia Silmäaseman kaikista osakkeista.

Silmäasema julkaisi 4.11.2019 yhtiön hallituksen huomiot Coronarian ostotarjouksen tilanteesta. Tiedotteessa todettiin erityisesti, että Coronarian kasvanut omistusosuus antaa sille mahdollisuuden käyttää yksin merkittävää määräysvaltaa Silmäasemassa ja että todennäköisesti Coronarian omistusosuus ylittää jossain vaiheessa 90 prosenttia, jolloin se tulee käynnistämään lunastusmenettelyn loppuista osakkeista. Lisäksi todettiin, että Coronarian kasvanut omistusosuus on vähentänyt oleellisesti Silmäaseman osakkeen likviditeettiä. Osakkeenomistajan tulee huomioida, että osakkeiden myyminen myöhemmin suotuisassa aikataulussa tai suotuisalla hinnalla voi tästä syystä olla vaikeaa.

7.11.2019 Coronaria täydensi tarjousasiakirjaa Silmäaseman 4.11.2019 julkaisemalla tiedotteella, joka sisältää Silmäaseman hallituksen huomiot Coronarian ostotarjouksen tilanteesta. 7.11.2019 Coronaria tiedotti, että jälkikäteisen tarjousajan aikana

7.11.2019 mennessä tarjotut osakkeet edustivat alustavan tiedon mukaan noin 4,57 prosenttia kaikista Silmäaseman liikkeeseen laskemista ja ulkona olevista osakkeista ja osakkeiden tuottamista äänistä. Yhdessä Coronarian jo omistamien osakkeiden (mukaan lukien markkinaostot) kanssa tämä edusti yhteensä noin 89,47 prosenttia Silmäaseman kaikista osakkeista. Lisäksi Coronaria tiedotti, että se on päättänyt jatkaa jälkikäteistä tarjousaikaa 21.11.2019 asti.

13.11.2019 Coronaria tiedotti, että jälkikäteisen tarjousajan aikana 7.11.2019 mennessä tarjotut osakkeet edustivat lopullisen tiedon mukaan noin 4,62 prosenttia kaikista Silmäaseman liikkeeseen laskemista ja ulkona olevista osakkeista ja osakkeiden tuottamista äänistä. Yhdessä Coronarian jo omistamien osakkeiden (mukaan lukien markkinaostot) kanssa tämä edusti yhteensä noin 89,57 prosenttia Silmäaseman kaikista osakkeista. 13.11.2019 Coronaria täydensi tarjousasiakirjaa Silmäaseman 8.11.2019 julkaisemalla osavuosikatsauksella.

15.11.2019 Coronaria tiedotti, että jälkikäteisen tarjousajan aikana 14.11.2019 mennessä tarjotut osakkeet edustivat alustavan tiedon mukaan noin 5,07 prosenttia kaikista Silmäaseman liikkeeseen laskemista ja ulkona olevista osakkeista ja osakkeiden tuottamista äänistä. Yhdessä Coronarian jo omistamien osakkeiden (mukaan lukien markkinaostot) kanssa tämä edusti yhteensä noin 90,16 prosenttia Silmäaseman kaikista osakkeista.

18.11.2019 Coronaria tiedotti, että jälkikäteisen tarjousajan aikana 14.11.2019 mennessä tarjotut osakkeet edustivat lopullisen tiedon mukaan noin 5,07 prosenttia kaikista Silmäaseman liikkeeseen laskemista ja ulkona olevista osakkeista ja osakkeiden tuottamista äänistä. Yhdessä Coronarian jo omistamien osakkeiden (mukaan lukien markkinaostot) kanssa tämä edusti yhteensä noin 90,59 prosenttia Silmäaseman kaikista osakkeista.

18.11.2019 Coronaria tiedotti, että Cor Group Oy:n tytäryhtiön Coronaria Oy:n omistus- ja ääniosuus Silmäasema Oyj:ssä on 15.11.2019 ylittänyt 90 prosentin rajan.

22.11.2019 Coronaria tiedotti, että se aloittaa lunastusmenettelyn koskien Silmäasema Oyj:n jäljellä olevia vähemmistöosakkeita.

22.11.2019 Coronaria tiedotti, että jälkikäteisen tarjousajan aikana 21.11.2019 mennessä tarjotut osakkeet edustivat alustavan tiedon mukaan noin 5,50 prosenttia kaikista Silmäaseman liikkeeseen laskemista ja ulkona olevista osakkeista ja osakkeiden tuottamista äänistä. Yhdessä Coronarian jo omistamien osakkeiden (mukaan lukien markkinaostot) kanssa tämä edusti yhteensä noin 91,38 prosenttia Silmäaseman kaikista osakkeista.

25.11.2019 Coronaria tiedotti, että jälkikäteisen tarjousajan aikana 21.11.2019 mennessä tarjotut osakkeet edustivat lopullisen tiedon mukaan noin 5,52 prosenttia kaikista Silmäaseman liikkeeseen laskemista ja ulkona olevista osakkeista ja osakkeiden tuottamista äänistä. Yhdessä Coronarian jo omistamien osakkeiden (mukaan lukien markkinaostot) kanssa tämä edusti yhteensä noin 91,40 prosenttia Silmäaseman kaikista osakkeista.

4.2.2020 Silmäasema tiedotti, että Silmäasema Oyj:n vähemmistöosakkeiden lunastamista koskevaan välimiesmenettelyyn on määrätty uskottu mies.

6.3.2020 Silmäasema tiedotti, että Silmäasema Oyj:n vähemmistöosakkeiden lunastamista koskevan välimiesmenettelyn välimiehet on määrätty.

Liiketoiminnan lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

Silmäaseman lähiajan riskit ja epävarmuustekijät liittyvät koronavirusepidemian leviämiseen ja sen seurauksena muuttuvaan kulutuskäyttäytymiseen. Koronavirus aiheuttaa lyhyellä aikavälillä riskejä työvoiman saatavuuteen ja asiakasvirtojen laskuun muuttuneen kulutuskäyttäytymisen takia. Osa Silmäaseman toimipisteistä sijaitsee ostoskeskuksissa, ja niiden osalta riskinä on myös hallituksen mahdollisesti tekemät päätökset väliaikaisista sulkemisista. Riskejä ja epävarmuutta liittyy epidemian keston ja sen taloudellisiin vaikutuksiin.

Silmäaseman toteuttamaan kasvustrategiaan liittyvien riskien arvioidaan pienentyvän, kun yhtiö on siirtänyt painopistettään nykyisen toimipisteverkoston ja liiketoiminnan kehittämiseen. Tästä huolimatta uusien toimipisteiden perustaminen, oikeiden liikepaikkojen löytäminen ja mahdolliset yritysostot sisältävät riskejä, joita hallitaan hyvällä etukäteisvalmistelulla ja vahvalla integroitiossaamisella. Uuden oppiminen ja tuloksellisen kasvun hallinta vaativat erityistä huomioita motivoivaan ja tavoitteelliseen ihmisten johtamiseen sekä uusien toimintamallien kehittämiseen ja hallittuun toteuttamiseen. Vuoden 2018 aikana on alkanut yhtiön kannalta merkittävä kehitysohjelma, joka pitää sisällään toimintamallien muutoksia sekä tietojärjestelmien uudistuksia. Hanke tulee sitomaan yhtiön resursseja, millä voi olla väliaikaisia vaikutuksia liiketoimintaan.

Silmäasema on viime vuosina laajentanut voimakkaasti myymäläverkostoaan. Uusien perustettujen ja ostettujen myymälöiden toiminnan alkuvaiheeseen liittyy normaaleja käynnistysvaiheen riskejä, minkä lisäksi niiden kannattavuutta painavat panostukset toiminnan käynnistämiseen ja vahvan markkina-aseman saavuttamiseen. Uudet liikkeet saavuttavat tyypillisesti normaalin kannattavuustason 1-3 vuoden kuluessa avauksesta, mutta tähän liittyy epävarmuutta.

Optisen kaupan kannattavuustaso saattaa vaihdella vuosineljännten kesken sekä vuoden sisällä että suhteessa vertailukauteen johtuen myynnin rakenteen vaihteluista. Myynnin rakenteeseen vaikuttavat asiat, kuten kilpailijoiden ja Silmäaseman omien myynninedistämistoimien tehokkuus, saattavat olla hankalia ennustaa.

Terveydenhuollon kilpailukenttä on muuttunut lähemmäksi tavanomaisia kuluttajamarkkinoita. Silmäaseman on kyettävä muuttamaan omia liiketoimintamallejaan entistä enemmän kysyntä- ja kuluttajalähtöisiksi. Silmäasema seuraa muutoksia markkinoilla ja tekee mm. jatkuvaa kilpailijaseurantaa. Osaavat terveydenhuollon ammattilaiset luovat perustan Silmäaseman Silmäklinikat-segmentin toiminnalle. Segmentin kasvu ja menestyminen riippuu yhtiön kyvystä rekrytoida alan parhaita osaajia sekä pitää heidät yhtiön palveluksessa.

Silmäasema osallistuu julkisten sairaanhoitopiirien kilpailutuksiin, joissa valitaan yksityisiä palveluntuottajia kumppaneiksi silmäsairauksien hoidossa. Kilpailutuksiin ja niiden lopputuloksiin liittyy aina epävarmuutta. Yksittäisten kilpailutusten lopputuloksilla ei kuitenkaan arvioida olevan olennaista merkitystä koko konsernin kannalta.

Silmäasema käyttää liiketoiminnassaan useita erilaisia tietojärjestelmiä. Järjestelmien kriittisyyttä analysoidaan ja riskejä minimoidaan osana riskienhallintaa. Silmäasemalla on lisäksi meneillään ja suunnitteilla useita merkittäviä tietojärjestelmähankkeita. Tietojärjestelmähankkeiden riskejä pyritään pienentämään mm. tarkalla projektiohjauksella. Vuonna 2018 alkaneen kehitysohjelman aikana yhtiön tietojärjestelmät pääosin uudistetaan seuraavan kahden vuoden aikana. Uudistukset koskevat todennäköisesti ainakin kassa- ja raportointijärjestelmiä, valikoimaohjausta sekä asiakkaan digitaalisia palveluja.

Terveydenhuoltoon liittyvät potilasvastuut, joista suurin vastuu on kuitenkin lääkäreillä. Näitä riskejä vastaan yhtiö on suojautunut asianmukaisin vastuuvakuutuksin. Muita vahinkoriskejä vastaan yhtiö on suojautunut lakisääteisten vakuutusten lisäksi mm. vapaaehtoisten omaisuuteen, liiketoiminnan keskeytymiseen sekä eräisiin vastuisiin kohdistuvien vakuutusten avulla.

Muutostilanteet ovat aina haasteellisia ja niihin liittyy riski epätoivottavasta avainhenkilöiden vaihtumisesta. Silmäasema Oyj:n omistuspohjan muutos ja indikoitu pörssistä poislistautuminen voivat aiheuttaa epävarmuutta työntekijöissä.

Coronarian tarjousasiakirjan perusteella Coronarian ostotarjouksella ei odoteta olevan merkittävää välitöntä vaikutusta Silmäaseman toimintoihin, liikepaikkoihin, työpaikkojen määrään tai varoihin. Coronaria pyrkii myötävaikuttamaan muiden Silmäaseman osakkeenomistajien kanssa mahdollisiin rakenteellisiin uudistuksiin tulevaisuudessa, mikäli se on liiketoiminnan kannalta tarpeellista. Tarjousasiakirjassa esitetyksi Coronarian aikomuksena on, että Silmäasema jatkaa toimintaansa erillisenä yksikkönä toimien kuitenkin mahdollisuuksien mukaan yhdessä Coronaria-konserniin kuuluvien silmien terveyshuollon liiketoimintojen kanssa. (Lähde: Coronarian Tarjousasiakirja 4.9.2019)

Näkymäarvio vuodelle 2020

Silmäasema ei anna vuodelle 2020 näkymäarviolta, sillä koronaviruksen vaikutuksia liiketoimintaan on tässä vaiheessa mahdotonta arvioida tarpeeksi yksityiskohtaisesti.

Näkymien perustelut

Lyhyellä aikavälillä liikevaihdon ja oikaistun käyttökateen kehitykseen vaikuttavat hallituksen suositukset ja toimenpiteet koronaepidemian hallitsemiseksi. Silmäaseman lähiajan riskit ja epävarmuustekijät liittyvät koronavirusepidemian leviämiseen ja sen seurauksena muuttuvaan kulutuskäyttäytymiseen.

Pitkällä aikavälillä väestön ikääntyminen sekä suomalaisten lisääntynyt panostus terveyteen ja hyvinvointiin ovat tekijöitä, joiden arvioidaan lisäävän näkemisen ja silmäterveyden palvelujen kysyntää. Hyvän yleisen taloustilanteen ja yksityisen kulutuksen kehityksen arvioidaan tukevan kysyntää myös optisessa kaupassa. Näiden tekijöiden arvioidaan osaltaan tukevan Silmäaseman liikevaihdon kehitystä vuonna 2020.

Silmäaseman strategian toteutus painottuu vuonna 2020 toimipaikkaverkoston ja liiketoiminnan kehittämiseen. Kilpailutilanne jatkuu optisessa kaupassa kireänä ja Silmäasema pyrkii vahvistamaan markkina-asemaansa liiketoiminnan kannattavuus varmistuen ja hyvään näkemiseen liittyvien palveluiden markkinaa uudistaen.

Oikaistun käyttökateen taso on korkean myyntikateen vuoksi vahvasti riippuvainen liikevaihdon kehityksestä. Vakiintuneen toimipaikkaverkoston liikevaihdon vaihtelu on lyhyellä aikavälillä ainoa merkittävä käyttökateen tasoon vaikuttava tekijä. Pidemmällä aikavälillä toimintamallien muutoksista seuraava tuottavuuden nousu tulee muuttamaan tätä tasoa, mutta ei poista vaihtelua.

Liiketoiminnan kulujen ei arvioida kasvavan. Merkittävimmät kulut liittyvät palkkoihin, toimipisteiden vuokriin sekä markkinointiin. Nämä kulut ovat melko hyvin ennakoitavissa koko vuoden osalta. Yhtiö myös arvioi uuden omistajan mahdollistavan synergioita, jotka vaikuttavat kustannustasoon ja sitä kautta kannattavuuteen.

Hallituksen esitys voitonjaosta

Emoyhtiön jakokelpoiset varat 31.12.2019 olivat 43 815 606,81 euroa, johon sisältyy tilikauden tulos 2 659 822,79 euroa.

Hallitus ehdottaa 30.6.2020 kokoontuvalle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 1.1.–31.12.2019 ei jaeta osinkoa. Hallitus ehdottaa, että jakokelpoiset varat jätetään kokonaisuudessaan omaan pääomaan.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä. Yhtiö ei näe nykyisen omistusrakenteen takia tarvetta osingonjaolle.

Varsinainen yhtiökokous

Silmäaseman varsinainen yhtiökokous pidetään 30.6.2020. Hallitus kutsuu yhtiökokouksen koolle erillisellä pörssitiedotteella.

SILMÄASEMA OYJ
Hallitus

Lisätietoja antavat:

Toimitusjohtaja Teppo Lindén, puhelin 0400 684 119, teppo.linden(a)silmaasema.fi
Talousjohtaja Sari Nordblad, puhelin 050 552 7247, sari.nordblad(a)silmaasema.fi
Viestintä- ja sijoittajasuhdepäällikkö Niina Streng, 050 322 5195, niina.streng(a)silmaasema.fi

KONSERNIN KESKEISET TUNNUSLUVUT

tuhatta euroa ellei toisin ilmoitettu	10- 12/2019	10- 12/2018	Muutos %	1-12/2019	1-12/2018	Muutos %
Liikevaihdon kasvu						
Liikevaihto	34 828	32 353	7,7 %	131 065	122 873	6,7 %
Vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu, %	10,0 %	0,0 %		6,8 %	-1,6 %	
Tuloslaskelma						
Myyntikate	19 901	18 459	7,8 %	74 236	69 554	6,7 %
<i>Myyntikate %</i>	57,1 %	57,1 %		56,6 %	56,6 %	
Käyttökate	5 356	3 131	71,1 %	20 268	11 443	77,1 %
<i>Käyttökate %</i>	15,4 %	9,7 %		15,5 %	9,3 %	
Oikaistu käyttökate	5 901	3 535	66,9 %	21 490	11 765	82,7 %
<i>Oikaistu käyttökate %</i>	16,9 %	10,9 %		16,4 %	9,6 %	
Liiketulos	1 978	1 577	25,4 %	6 783	5 492	23,5 %
<i>Liiketulos %</i>	5,7 %	4,9 %		5,2 %	4,5 %	
Oikaistu liiketulos	2 573	1 981	29,9 %	8 303	5 844	42,1 %
<i>Oikaistu liiketulos %</i>	7,4 %	6,1 %		6,3 %	4,8 %	
Tulos ennen veroja	1 444	1 199	20,4 %	4 883	4 123	18,4 %
<i>Tulos ennen veroja %</i>	4,1 %	3,7 %		3,7 %	3,4 %	
Tilikauden tulos	1 579	1 190	32,7 %	3 959	3 254	21,6 %
<i>Tilikauden tulos %</i>	4,5 %	3,7 %		3,0 %	2,6 %	
Osakekohtainen tulos (EPS) laimentamaton, eur	0,11	0,08		0,28	0,23	
Rahoituksen tunnusluvut						
Nettovelat				46 054	27 957	
Nettovelat / Oikaistu käyttökate (leverage)				2,1	2,4	
Nettovelkaantumisaste (gearing)				103,1 %	66,6 %	
Omavaraisuusaste				38,4 %	42,8 %	
Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROCE)				6,5 %	6,9 %	
Oman pääoman tuotto-% (ROE)				9,1 %	8,1 %	
Investoinnit						
Operatiivinen				2 739	6 716	-59,2 %
Yrityskaupat				1 588	1 775	-10,5 %
Yhteensä				4 327	8 491	-49,0 %
Liiketoiminnan rahavirta						
				18 540	13 092	
Henkilöstö kauden lopussa*						
FTE - työsuhteessa oleva henkilökunta				685	666	5,0 %
Toimipaikat (kpl)						
Myymälät – omat				135	149	-9,4 %
Myymälät – ketju				18	18	0,0 %
Silmäklinikat				13	14	-7,1 %
Koko ketju				166	181	-8,3 %
Myyntien volyymi (kpl) – omat toimipaikat						
Myydyt silmälasit	45 075	54 174	-16,8 %	192 656	181 792	6,0 %
Myydyt aurinkolasit	20 006	8 036	149,0 %	88 649	81 601	8,6 %

*Raportointitavan muutoksen vuoksi henkilöstömäärät eroavat aiemmin raportoiduista luvuista.

IFRS 16 -standardin käyttöönotolla oli vuonna 2019 käyttökatteeseen 7 662 tuhannen euron ja oikaistuun käyttökatteeseen 7 366 tuhannen euron vaikutus, liiketulokseen 280 tuhannen euron ja oikaistuun liiketulokseen 217 tuhannen euron vaikutus, tulokseen ennen veroja -361 tuhannen euron vaikutus ja tilikauden tulokseen -289 tuhannen euron vaikutus. Lisäksi vaikutus osakekohtaiseen tulokseen oli -0,02 euroa, nettovelkoihin 25 040 tuhatta euroa ja liiketoiminnan rahavirtaan 6 862 tuhatta euroa.

SEGMENTTIEN KESKEISET TUNNUSLUVUT

tuhatta euroa ellei toisin ilmoitettu	10–12/2019				1–12/2019			
	Optinen kauppa ja silmä-terveydenhuolto	Silmäklinikat	Kohdistamattomat	Konserni	Optinen kauppa ja silmä-terveydenhuolto	Silmäklinikat	Kohdistamattomat	Konserni
Liikevaihdon kasvu								
Liikevaihto	25 501	9 328		34 828	96 050	35 015		131 065
Kasvu yhteensä, %	6,7 %	10,4 %		7,7 %	9,2 %	0,3 %		6,7 %
Vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu, %	6,1 %	21,3 %		10,0 %	8,0 %	3,7 %		6,8 %
Tuloslaskelma								
Käyttökate	4 625	1 199	-468	5 356	16 389	4 479	-599	20 268
<i>Käyttökate %</i>	18,1 %	12,9 %		15,4 %	17,1 %	12,8 %		15,5 %
Oikaistu käyttökate	4 702	1 199		5 901	16 949	4 541		21 490
<i>Oikaistu käyttökate %</i>	18,4 %	12,9 %		16,9 %	17,6 %	13,0 %		16,4 %
Liiketulos	2 238	208	-468	1 978	6 502	880	-599	6 783
<i>Liiketulos %</i>	8,8 %	2,2 %		5,7 %	6,8 %	2,5 %		5,2 %
Oikaistu liiketulos	2 365	208		2 573	7 361	942		8 303
<i>Oikaistu liiketulos %</i>	9,3 %	2,2 %		7,4 %	7,7 %	2,7 %		6,3 %
Investoinnit								
Operatiivinen					1 751	988		2 739
Yrityskaupat					400	1 188		1 588
Yhteensä					2 151	2 176		4 327

tuhatta euroa ellei toisin ilmoitettu	10–12/2018				1–12/2018			
	Optinen kauppa ja silmä-terveydenhuolto	Silmäklinikat	Kohdistamattomat	Konserni	Optinen kauppa ja silmä-terveydenhuolto	Silmäklinikat	Kohdistamattomat	Konserni
Liikevaihdon kasvu								
Liikevaihto	23 903	8 450		32 353	87 970	34 903		122 873
Kasvu yhteensä, %	8,8 %	-4,9 %		4,9 %	6,0 %	-1,1 %		3,8 %
Vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu, %	4,1 %	-10,3 %		0,0 %	0,1 %	-5,4 %		-1,6 %
Tuloslaskelma								
Käyttökate	2 314	997	-181	3 131	7 702	3 928	-188	11 443
<i>Käyttökate %</i>	9,7 %	11,8 %		9,7 %	8,8 %	11,3 %		9,3 %
Oikaistu käyttökate	2 560	976		3 535	7 657	4 107		11 765
<i>Oikaistu käyttökate %</i>	10,7 %	11,5 %		10,9 %	8,7 %	11,8 %		9,6 %
Liiketulos	1 381	377	-181	1 577	4 162	1 518	-188	5 492
<i>Liiketulos %</i>	5,8 %	4,5 %		4,9 %	4,7 %	4,3 %		4,5 %
Oikaistu liiketulos	1 625	355		1 981	4 147	1 697		5 844
<i>Oikaistu liiketulos %</i>	6,8 %	4,2 %		6,1 %	4,7 %	4,9 %		4,8 %
Investoinnit								
Operatiivinen					3 802	2 914		6 716
Yrityskaupat					395	1 380		1 775
Yhteensä					4 197	4 294		8 491

IFRS 16 -standardin käyttöönotolla oli vuonna 2019 optisen kaupan ja silmäterveyshuollon käyttökatteeseen 6 512 tuhannen euron ja oikaistuun käyttökatteeseen 6 246 tuhannen euron vaikutus sekä liiketulokseen 214 tuhannen euron ja oikaistuun liiketulokseen 151 tuhannen euron vaikutus. Vaikutus silmäklinikoiden käyttökatteeseen oli 1 150 tuhatta euroa ja oikaistuun käyttökatteeseen 1 119 tuhatta euroa sekä liiketulokseen ja oikaistuun liiketulokseen 66 tuhatta euroa.

KONSERNIN TULOSLASKELMA JA LAAJA TULOSLASKELMA

tuhatta euroa	Liitetieto	10-12/2019	10-12/2018	1-12/2019	1-12/2018
Liikevaihto	2.2	34 828	32 353	131 065	122 873
Liiketoiminnan muut tuotot	2.2	6	8	21	38
Materiaalit ja palvelut	2.3	-14 933	-13 902	-56 850	-53 357
Henkilöstökulut	3.0	-9 012	-8 137	-34 034	-32 474
Liiketoiminnan muut kulut	2.3	-5 533	-7 191	-19 934	-25 638
Käyttökate		5 356	3 131	20 268	11 443
Poistot	2.3	-3 378	-1 554	-13 486	-5 951
Liiketulos		1 978	1 577	6 783	5 492
Rahoitustuotot- ja kulut		-534	-378	-1 899	-1 368
Voitto ennen veroja		1 444	1 199	4 883	4 123
Tuloverot		135	-9	-925	-869
Tilikauden tulos		1 579	1 190	3 959	3 254
Tilikauden laaja tulos		1 579	1 190	3 959	3 254
Tilikauden voiton jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajille		1 579	1 190	3 959	3 254
Tilikauden tulos		1 579	1 190	3 959	3 254
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajille		1 579	1 190	3 959	3 254
Tilikauden laaja tulos		1 579	1 190	3 959	3 254
Yhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos:					
Osakekohtainen tulos, laimentamaton (euroa)	2.4	0,11	0,08	0,28	0,23
Osakekohtainen tulos, laimennettu (euroa)	2.4	0,11	0,08	0,28	0,23

IFRS 16 -standardin käyttöönotolla oli vuonna 2019 liiketoiminnan muihin kuluihin 7 662 tuhannen euron vaikutus, poistoihin -7 381 tuhannen euron vaikutus, rahoituskuluihin -641 tuhannen euron vaikutus ja tuloveroihin 72 tuhannen euron vaikutus. Lisäksi vaikutus osakekohtaiseen tulokseen oli -0,02 euroa.

KONSERNIN TASE

tuhatta euroa	Liitetieto	31.12.2019	31.12.2018
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset hyödykkeet	6.1	35 388	12 460
Aineettomat hyödykkeet	6.1	2 556	3 705
Liikearvo		61 169	61 169
Laskennalliset verosaamiset		1 219	1 346
Pitkäaikaiset varat yhteensä		100 331	78 679
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus		7 517	7 419
Myyntisaamiset ja muut saamiset		3 901	3 319
Kauden tuloverosaamiset		124	0
Rahavarat		7 627	11 937
Lyhytaikaiset varat yhteensä		19 169	22 675
VARAT YHTEENSÄ		119 501	101 354
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Yhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	5.2	80	80
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	5.2	39 025	39 025
Kertyneet voittovarot		1 586	-374
Tilikauden tulos		3 959	3 254
Yhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä		44 650	41 986
Velat			
Pitkäaikaiset velat			
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	5.1	46 491	37 982
Koronvaihtosopimukset	5.1	0	79
Laskennalliset verovelat		804	717
Pitkäaikaiset velat yhteensä		47 295	38 778
Lyhytaikaiset velat			
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	5.1	7 189	1 913
Koronvaihtosopimukset	5.1	96	119
Ostovelat ja muut velat		19 773	18 230
Kauden tuloverovelat		498	329
Lyhytaikaiset velat yhteensä		27 556	20 590
Velat yhteensä		74 851	59 368
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		119 501	101 354

IFRS 16 -standardin käyttöönotto lisäsi 31.12.2019 tilanteessa aineellisia hyödykkeitä 24 521 tuhannella eurolla, laskennallisia verosaamisia 104 tuhannella eurolla, pitkäaikaisia rahoitusvelkoja 18 573 tuhannella eurolla, lyhytaikaisia rahoitusvelkoja 6 468 tuhannella eurolla ja muita velkoja -127 tuhannella eurolla. Lisäksi vaikutus tilikauden tulokseen oli -289 tuhatta euroa.

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

tuhatta euroa	Liitetieto	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2018		80	39 025	-346	38 759
IFRS 2 standardimuutos				24	24
Oma pääoma 1.1.2018		80	39 025	-323	38 783
Tilikauden tulos				3 254	3 254
Tilikauden laaja tulos				3 254	3 254
Liiketoimet omistajien kanssa:					
Osakepalkkiojärjestelmä	3.0			-51	-51
Oma pääoma 31.12.2018		80	39 025	2 880	41 986
Oma pääoma 1.1.2019		80	39 025	2 880	41 986
Tilikauden tulos				3 959	3 959
Tilikauden laaja tulos				3 959	3 959
Liiketoimet omistajien kanssa:					
Osakepalkkiojärjestelmä	3.0			130	130
Maksetut osingot	5.2			-1 425	-1 425
Oma pääoma 31.12.2019		80	39 025	5 544	44 650

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

tuhatta euroa	Liitetieto	1–12/2019	1–12/2018
Liiketoiminnan rahavirrat			
Tilikauden tulos		3 959	3 254
Oikaisut:			
Poistot ja arvonalentumiset	2.3	13 486	5 951
Muut liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa		124	-49
Rahoituskulut, netto		1 899	1 368
Tuloverot		925	869
Käyttöpääoman muutokset			
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	4.0	-579	1 879
Vaihto-omaisuuden muutos	4.0	-98	-66
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	4.0	1 032	585
Maksetut korot		-1 702	-822
Muut rahoituserät, netto		161	-331
Maksetut tuloverot		-667	454
Liiketoiminnasta kertynyt nettorahavirta		18 540	13 092
Investointien rahavirrat			
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankinta	6.1	-2 397	-5 484
Aineettomien hyödykkeiden hankinta	6.1	-342	-1 232
Liiketoiminnan hankinnat vähennettynä hankituilla rahavaroilla		-1 588	-1 775
Lainasaamisten takaisinmaksut		3	30
Investointeihin käytetty nettorahavirta		-4 324	-8 461
Rahoituksen rahavirrat			
Pitkäaikaisten lainojen nostot	5.1	27 725	1 950
Lyhytaikaisten lainojen nostot	5.1	7 000	0
Lainojen takaisinmaksut	5.1	-44 725	0
Vuokrasopimusvelkojen lyhennykset		-7 101	-350
Maksetut osingot		-1 425	0
Rahoitukseen käytetty nettorahavirta		-18 526	1 600
Rahavarojen nettovähennys(-)lisäys			
Rahavarat tilikauden alussa		11 937	5 706
Rahavarat tilikauden lopussa		7 627	11 937

IFRS 16 -standardin käyttöönotolla oli vuonna 2019 liiketoiminnan rahavirtaan 6 862 tuhannen euron vaikutus ja rahoituksen rahavirtaan -6 862 tuhannen euron vaikutus.

KONSERNIN TILINPÄÄTÖSTIEDOTTEEN 2019 LIITETIEDOT

1 Yleiset tiedot

1.1 *Laatimisperusta*

Laatimisperusta

Silmäaseman osavuositiedot on laadittu (IAS) 34 Osavuositarkastukset -standardin ja Silmäaseman vuoden 2018 tilinpäätöksessä esitettyjen laatimisperiaatteiden mukaan huomioiden tilikauden 2019 alusta voimaan tulleet standardimuutokset. Uuden IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin vaikutus on kuvattu liitetiedossa 5.3. Muilta osin Silmäaseman laatimisperiaatteissa ei ole tapahtunut muutoksia katsauskauden aikana.

Osavuositiedot eivät sisällä kaikkia vuoden 2018 konsernitilinpäätöksessä esitettyjä liitetietoja ja täten niitä tulee lukea yhdessä vuoden 2018 konsernitilinpäätöksen kanssa.

Silmäaseman hallitus on hyväksynyt nämä osavuositiedot. Loka-joulukuun osavuositietoja ei ole tilintarkastettu.

Osavuositietoja laadittaessa tehdyt kirjanpidolliset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

Osavuositietojen laatiminen edellyttää, että johto tekee kirjanpidollisia arvioita ja harkintaan perustuvia ratkaisuja sekä oletuksia, jotka vaikuttavat laadintaperiaatteiden soveltamiseen ja varojen, velkojen, tuottojen ja kulujen kirjanpitoarvioihin. Toteumat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja ratkaisuista.

Arvioita ja ratkaisuja käydään läpi säännöllisesti. Arvioiden muutokset esitetään sillä kaudella, jona muutos tapahtuu, jos muutos vaikuttaa vain yhteen kauteen. Jos se vaikuttaa sekä tarkasteltavana olevaan kauteen että tuleviin kausiin, muutokset esitetään tarkasteltavana olevalla kaudella ja tulevilla kausilla.

Näiden osavuositietojen laatimisen yhteydessä johdon tekemät merkittävät konsernin laadintaperiaatteisiin ja keskeisimpiin epävarmuustekijöihin liittyneet arviot ovat samoja, joita sovellettiin konsernitilinpäätöksessä 2018. Lisäksi uuden IFRS 16 -standardin soveltaminen on edellyttänyt johdolta merkittävää harkintaa vuokrasopimuksista kirjattavien omaisuus- ja velkaerien suuruuteen vaikuttavia tekijöitä määriteltäessä. Tätä harkintaa kuvataan tarkemmin liitetiedossa 5.3.

2 Toiminnan tulos

2.1 Raportoitavat segmentit

Silmäasema raportoi liiketoimintansa kahden liiketoimintasegmentin alla yhdenmukaisesti johdon raportoinnin kanssa ja raportoi segmenttien tunnusluvuina liikevaihtoa, oikaistua käyttökateä, käyttökateä, oikaistua liiketulosta ja liiketulosta.

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentti vastaa Silmäaseman optisen vähittäiskaupan liiketoiminnasta. Segmenttiin kuuluvat myös silmälääkäri- ja optikkopalvelut sekä työnäkemisen palvelut.

Silmäklinitikat -segmentti vastaa Silmäaseman silmäsaaraalpalveluista. Palvelut koostuvat silmäkirurgisista leikkauksista, silmälääkärien ja optikkojen vastaanottokäynneistä, silmätutkimuksista, silmäluomileikkauksista ja silmien alueen pientoimenpiteistä.

	10–12/2019				1–12/2019			
	Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	Silmäklinitikat	Kohdistamattomat	Konserni	Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	Silmäklinitikat	Kohdistamattomat	Konserni
tuhatta euroa								
Liikevaihto	25 501	9 328		34 828	96 050	35 015		131 065
Oikaistu käyttökate	4 702	1 199		5 901	16 949	4 541		21 490
Oikaisut	-77	0	-468	-545	-560	-62	-599	-1 222
Käyttökate	4 625	1 199	-468	5 356	16 389	4 479	-599	20 268
Poistot	-2 386	-991		-3 378	-9 887	-3 599		-13 486
Oikaistu liiketulos	2 365	208		2 573	7 361	942		8 303
Oikaisut	-127	0	-468	-595	-859	-62	-599	-1 520
Liiketulos	2 238	208	-468	1 978	6 502	880	-599	6 783

	10–12/2018				1–12/2018			
	Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	Silmäklinitikat	Kohdistamattomat	Konserni	Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	Silmäklinitikat	Kohdistamattomat	Konserni
tuhatta euroa								
Liikevaihto	23 903	8 450		32 353	87 970	34 903		122 873
Oikaistu käyttökate	2 560	976		3 535	7 657	4 107		11 765
Oikaisut	-245	21	-181	-404	45	-179	-188	-322
Käyttökate	2 314	997	-181	3 131	7 702	3 928	-188	11 443
Poistot	-933	-620		-1 554	-3 541	-2 410		-5 951
Oikaistu liiketulos	1 625	355		1 981	4 147	1 697		5 844
Oikaisut	-244	21	-181	-403	15	-179	-188	-352
Liiketulos	1 381	377	-181	1 577	4 162	1 518	-188	5 492

IFRS 16 -standardin käyttöönotolla oli vuonna 2019 optisen kaupan ja silmäterveyshuollon käyttökatteeseen 6 512 tuhannen euron ja oikaistuun käyttökatteeseen 6 246 tuhannen euron vaikutus sekä liiketulokseen 214 tuhannen euron ja oikaistuun liiketulokseen 151 tuhannen euron vaikutus. Vaikutus silmäklinitikoiden käyttökatteeseen oli 1 150 tuhatta euroa ja oikaistuun käyttökatteeseen 1 119 tuhatta euroa sekä liiketulokseen ja oikaistuun liiketulokseen 66 tuhatta euroa.

Käyttökateen ja liikutuloksen oikaisut on esitetty alla olevissa taulukoissa.

10–12/2019				
tuhatta euroa	Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	Silmäklinikat	Kohdistamattomat	Konserni
Oikaistu käyttökate	4 702	1 199	0	5 901
Päätyneitä työsuhteita koskevat poikkeukselliset maksut	-13			-13
ALV-käsittelyn muutoksiin liittyvät erät	-64		-131	-195
Poikkeukselliset asiantuntijakulut			-337	-337
Oikaisut	-77	0	-468	-545
Käyttökate	4 625	1 199	-468	5 356
Oikaistu liikutulos	2 365	208	0	2 573
Päätyneitä työsuhteita koskevat poikkeukselliset maksut	-13			-13
Suljettuihin toimipaikkoihin liittyvät erät	-35			-35
ALV-käsittelyn muutoksiin liittyvät erät	-79		-131	-210
Poikkeukselliset asiantuntijakulut			-337	-337
Oikaisut	-128	0	-468	-596
Liikutulos	2 238	208	-468	1 978

1–12/2019				
tuhatta euroa	Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	Silmäklinikat	Kohdistamattomat	Konserni
Oikaistu käyttökate	16 949	4 541	0	21 490
Päätyneitä työsuhteita koskevat poikkeukselliset maksut	-238	-62		-300
Suljettuihin toimipaikkoihin liittyvät erät	-91			-91
ALV-käsittelyn muutoksiin liittyvät erät	-254		-131	-384
Poikkeukselliset asiantuntijakulut	22		-469	-446
Oikaisut	-560	-62	-599	-1 222
Käyttökate	16 389	4 479	-599	20 268
Oikaistu liikutulos	7 361	942	0	8 303
Päätyneitä työsuhteita koskevat poikkeukselliset maksut	-238	-62		-300
Suljettuihin toimipaikkoihin liittyvät erät	-323			-323
ALV-käsittelyn muutoksiin liittyvät erät	-320		-131	-451
Poikkeukselliset asiantuntijakulut	22		-469	-446
Oikaisut	-859	-62	-599	-1 520
Liikutulos	6 502	880	-599	6 783

10–12/2018				
tuhatta euroa	Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	Silmäklinikat	Kohdistamattomat	Konserni
Oikaistu käyttökate	2 560	976	0	3 535
Päätyneitä työsuhteita koskevat poikkeukselliset maksut	-107	24		-83
Konsernin yritysjärjestelyjen asiantuntijakulut	-2	-3	-173	-177
ALV-käsittelyn muutoksiin liittyvät erät	-66		-8	-74
Liiketoiminnan yrityskauppoihin liittyvät erät	-4			-4
Poikkeukselliset asiantuntijakulut	-65			-65
Oikaisut	-245	21	-181	-404
Käyttökate	2 314	997	-181	3 131
Oikaistu liiketulos	1 625	355	0	1 981
Päätyneitä työsuhteita koskevat poikkeukselliset maksut	-107	24		-83
Konsernin yritysjärjestelyjen asiantuntijakulut	-2	-3	-173	-177
ALV-käsittelyn muutoksiin liittyvät erät	-65		-8	-73
Liiketoiminnan yrityskauppoihin liittyvät erät	-4			-4
Poikkeukselliset asiantuntijakulut	-65			-65
Oikaisut	-244	21	-181	-403
Liiketulos	1 381	377	-181	1 577
1–12/2018				
tuhatta euroa	Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	Silmäklinikat	Kohdistamattomat	Konserni
Oikaistu käyttökate	7 657	4 107	0	11 765
Päätyneitä työsuhteita koskevat poikkeukselliset maksut	-518	-177		-694
Kansainvälistymiskonseptin rakentamiskulut	-64			-64
Konsernin yritysjärjestelyjen asiantuntijakulut	-2	-3	-174	-179
ALV-käsittelyn muutoksiin liittyvät erät	846		-14	832
Liiketoiminnan yrityskauppoihin liittyvät erät	-63			-63
Poikkeukselliset asiantuntijakulut	-154			-154
Oikaisut	45	-179	-188	-322
Käyttökate	7 702	3 928	-188	11 443
Oikaistu liiketulos	4 147	1 697	0	5 844
Päätyneitä työsuhteita koskevat poikkeukselliset maksut	-518	-177		-694
Kansainvälistymiskonseptin rakentamiskulut	-64			-64
Konsernin yritysjärjestelyjen asiantuntijakulut	-2	-3	-174	-179
ALV-käsittelyn muutoksiin liittyvät erät	816		-14	803
Liiketoiminnan yrityskauppoihin liittyvät erät	-63			-63
Poikkeukselliset asiantuntijakulut	-154			-154
Oikaisut	15	-179	-188	-352
Liiketulos	4 162	1 518	-188	5 492

2.2 Liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot

Silmäasema tarjoaa asiakkailleen kaikki näkemisen tuotteet ja palvelut: optiset tuotteet, optikkopalvelut, silmätautien erikoislääkäripalvelut, silmäkirurgiset palvelut ja silmälaboratoriopalvelut. Palvelut ovat asiakkaan tavoitettavissa laajan myymälä- ja sairaalaverkoston kautta. Silmäasema-ketjussa oli Suomessa 31.12.2019 yhteensä 158 toimipaikkaa (31.12.2018: 171), joista omia myymälöitä oli 127 (31.12.2018: 139) ja silmäsaaraloita 13 (31.12.2018: 14). Ketjuyrittäjien myymälöitä oli 18 (31.12.2018: 18). Virossa oli 8 (31.12.2018: 10) optista myymälää.

Liiketoiminnan muut tuotot koostuvat saaduista vakuutuskorvauksista sekä toimipaikkoihin liittyvistä muista vuokratuotoista.

Konsernin liikevaihto jakautuu seuraavasti:

	10-12/2019			10-12/2018		
	Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	Silmä-klinikat	Konserni	Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	Silmä-klinikat	Konserni
tuhatta euroa						
Tuotemyynti	21 267		21 267	20 332		20 332
Palvelumyynti	4 007	9 328	13 335	3 384	8 450	11 835
Rojaltit	226		226	186		186
Yhteensä	25 501	9 328	34 828	23 903	8 450	32 353

	1-12/2019			1-12/2018		
	Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	Silmä-klinikat	Konserni	Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	Silmä-klinikat	Konserni
tuhatta euroa						
Tuotemyynti	80 885		80 885	74 218		74 218
Palvelumyynti	14 224	35 015	49 239	12 892	34 903	47 794
Rojaltit	941		941	861		861
Yhteensä	96 050	35 015	131 065	87 970	34 903	122 873

Liiketoiminnan muut tuotot

tuhatta euroa	10-12/2019	10-12/2018	1-12/2019	1-12/2018
Vakuutuskorvaukset	0	0	7	0
Muut vuokratuotot	6	8	14	38
Yhteensä	6	8	21	38

2.3 Liiketoiminnan kulut

tuhatta euroa	10- 12/2019	Osuus liike- vaihdosta	10- 12/2018	Osuus liike- vaihdosta	1-12/2019	Osuus liike- vaihdosta	1-12/2018	Osuus liike- vaihdosta
Materiaalit ja palvelut								
Ostot tilikauden aikana	8 123	23,3 %	7 363	22,8 %	31 765	24,2 %	29 089	23,7 %
Varastojen muutos	58	0,2 %	368	1,1 %	-138	-0,1 %	-36	0,0 %
Ulkopuoliset palvelut	6 752	19,4 %	6 171	19,1 %	25 223	19,2 %	24 303	19,8 %
Yhteensä	14 933	42,9 %	13 902	43,0 %	56 850	43,4 %	53 357	43,4 %
Henkilöstökulut	9 012	25,9 %	8 137	25,2 %	34 034	26,0 %	32 474	26,4 %
Liiketoiminnan muut kulut								
Vuokratulot	87	0,3 %	1 955	6,0 %	417	0,3 %	7 657	6,2 %
Markkinointikulut	1 658	4,8 %	1 583	4,9 %	6 467	4,9 %	6 289	5,1 %
Ylläpito-, IT-, laite- ja kalustokulut	1 604	4,6 %	1 853	5,7 %	6 743	5,1 %	6 749	5,5 %
Muut liikekulut	2 184	6,3 %	1 800	5,6 %	6 307	4,8 %	4 943	4,0 %
Yhteensä	5 533	15,9 %	7 191	22,2 %	19 934	15,2 %	25 638	20,9 %
Poistot hyödykeryhmittäin								
Aineelliset hyödykkeet	3 001	8,6 %	1 252	3,9 %	12 017	9,2 %	4 765	3,9 %
Aineettomat hyödykkeet	377	1,1 %	302	0,9 %	1 469	1,1 %	1 185	1,0 %
Yhteensä	3 378	9,7 %	1 554	4,8 %	13 486	10,3 %	5 951	4,8 %

Silmäaseman henkilöstökulut olivat vuonna 2019 suhteessa liikevaihtoon samalla tasolla kuin vertailuvuonna. Vuokratulujen väheneminen johtuu uuden IFRS 16 -standardin mukaisesta raportointitavasta, jonka vaikutus vuokratuluihin vuonna 2019 oli 7,7 miljoonaa euroa. Liiketoiminnan kuluissa oli vertailuvuonna mukana 1,8 miljoonaa euroa tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavia kuluja ja poistoja, mutta myös 1,5 miljoonaa euroa tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavia tuottoja liittyen muuttuneeseen arvonlisäverokäsittelyyn. Vuoden 2019 kulut sisältävät 1,5 miljoonaa euroa tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavia kuluja liittyen pääasiassa muuttuneeseen arvonlisäverokäsittelyyn, suljettuihin myymälöihin sekä päättyneisiin työsuhteisiin.

2.4 Osakekohtainen tulos

	10-12/2019	10-12/2018	1-12/2019	1-12/2018
Laimentamaton osakekohtainen tulos				
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto (tappio) (tuhatta euroa)	1 579	1 190	3 959	3 254
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana, laimentamaton	14 248 805	14 248 805	14 248 805	14 248 805
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa)	0,11	0,08	0,28	0,23
Laimennettu osakekohtainen tulos				
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto (tappio) (tuhatta euroa)	1 579	1 190	3 959	3 254
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana, laimennettu	14 248 805	14 248 805	14 248 805	14 248 805
Laimennettu osakekohtainen tulos (euroa)	0,11	0,08	0,28	0,23

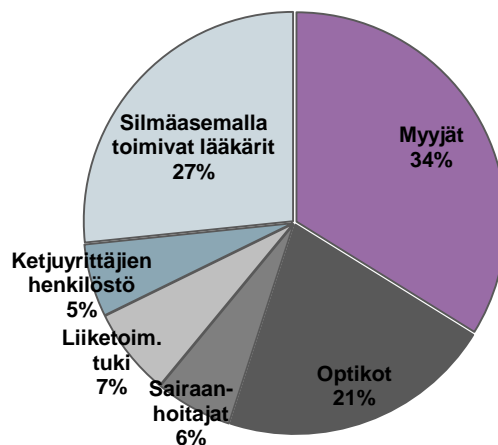
* IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutus osakekohtaiseen tulokseen vuonna 2019 oli -0,02 euroa.

3 Henkilöstö

Silmäaseman omista myymälöissä, silmäsairaaloissa ja liiketoiminnan tuessa työskenteli joulukuun lopussa 2019 yhteensä 771 henkilöä, joista kaksi optikkoa oli ammatinharjoittajia. Yhteensä Silmäasema-ketjussa ja Silmäasema-konsernissa työskenteli lisäksi 303 lääkäriä. Silmäasemalla toimivat lääkärit tuottavat lääkäripalveluita Silmäasemalle työsuhteessa, alihankintana tai toimivat itsenäisenä ammatinharjoittajina Silmäaseman toimintajärjestelmän alaisina. Ammatinharjoittajina toimiville lääkäreille maksetut palkkiot ja toimitiloista perityt vuokrat esitetään tuloslaskelman Materiaalit ja palvelut -ryhmässä.

Henkilöstö

Silmäasema-ketjun ja -konsernin henkilöstö	31.12.2019	31.12.2018
Myyjät	385	341
Optikot	241	216
Sairaanhoitajat	68	62
Liiketoiminnan tuki	77	63
Ketjuyritysten henkilöstö	64	64
Silmäasemalla toimivat lääkärit	303	321
Yhteensä	1 138	1 067
Työsuhteessa oleva henkilökunta	796	723

Henkilöstökulut

tuhatta euroa	10-12/2019	10-12/2018	1-12/2019	1-12/2018
Palkat ja palkkiot	7 374	6 840	27 561	26 063
Eläkekulut	1 291	1 129	4 740	4 685
Osakepalkkiojärjestelmä	33	-178	130	-51
Muut henkilöstökulut	314	346	1 603	1 776
Yhteensä	9 012	8 137	34 034	32 474

Osakepalkkiojärjestelmä

Silmäaseman osakepalkkiojärjestelmän tavoitteena on sitouttaa avainhenkilöitä toteuttamaan yhtiön pitkän aikavälin strategisia tavoitteita. Osakepalkkiojärjestelmässä on kolme kolmen vuoden ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2017–2019, 2018–2020 ja 2019–2021. Silmäaseman hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja kullekin kriteerille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa. Järjestelmän mahdollinen palkkio perustuu Silmäasema-konsernin kumulatiiviseen osakekohtaiseen tulokseen. Mahdollinen palkkio kultakin ansaintajaksolta maksetaan ansaintajakson päättymistä seuraavana vuonna osittain Silmäaseman osakkeina ja osittain rahana. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta avainhenkilölle aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja.

Vuoden 2019 lopussa osakepalkkiojärjestelmän ansaintajakson 2017-2019 kohderyhmään kuului 8 henkilöä, joille maksettavien palkkioiden yhteismäärä on enintään 23 916 osaketta ja ansaintajakson 2018–2020 kohderyhmään kuului 8 henkilöä, joille maksettavien palkkioiden yhteismäärä on enintään 34 024 osaketta. Ansaintajakson 2019–2021 kohderyhmään kuului vuoden 2019 lopussa 19 henkilöä, joille maksettavien palkkioiden yhteismäärä on enintään 143 846 osaketta. Järjestelmään on ansaintajaksolle 2019–2021 varattu yhteensä 156 176 Silmäaseman osaketta.

Vuoden 2018 lopussa kaikki osakepalkkiojärjestelmästä kumulatiivisesti aiheutuneet kustannukset ja velka (liittyen ansaintajaksoihin 2017-2019 ja 2018-2020) on kumottu kirjanpidossa, koska palkkioiden maksun toteutuminen määritellyillä kriteereillä näyttää erittäin epätodennäköiseltä. Tilannetta seurataan ja tarpeen vaatiessa velkaa ja kustannuksia tullaan kirjaamaan uudelleen, mikäli kriteerien täytyminen alkaisi näyttää todennäköiseltä. Vuoden 2019 aikana aiheutunut kustannus, 130 tuhatta euroa liittyen ansaintajaksoon 2019-2021, on kirjattu henkilöstökuluihin.

4 Käyttöpääoma

Silmäasema varmistaa optimaalisen käyttöpääoman myyntisaamisten ja ostovelkojen kierrolla ja vaihto-omaisuuden määrällä. Liiketoiminnan luonteesta johtuen käyttöpääoman käyttö on tehokasta.

tuhatta euroa	Liitetieto	31.12.2019	31.12.2018
Vaihto-omaisuus		7 517	7 419
Myyntisaamiset ja muut saamiset		3 901	3 319
Ostovelat ja muut velat*		19 723	18 216
Yhteensä		-8 305	-7 478

Ostovelat ja muut velat, korkojaksotukset eliminoitu. Eliminoitujen korkokulut olivat 50 tuhatta euroa 31.12.2019 (14 tuhatta euroa 31.12.2018).

5 Pääomarakenne

5.1 Pääoman hallinta ja nettovelat

Konsernin pääoman, joka sisältää nettovelan ja oman pääoman, hallinnan tavoitteena on turvata toiminnan jatkuvuus ja ylläpitää optimaalista tuottoa osakkeenomistajille. Johto pyrkii säilyttämään optimaalisen pääoma- ja rahoitusrakenteen pääomakustannusten alentamiseksi.

Pääomarakenteen säilyttämiseksi tai muuttamiseksi konserni voi muuttaa osakkeenomistajille maksettavien osinkojen määrää tai laskea liikkeeseen uusia osakkeita.

Pääoman seurannassa Silmäasema käyttää tunnuslukuina nettovelan määrää, korollisen nettovelan ja oikaistun käyttökateen suhdetta sekä nettovelkaantumistasetta (gearingia).

- Nettovelat = lyhyt- ja pitkäaikaiset rahoitusvelat – rahavarat
- Nettovelan ja oikaistun käyttökateen suhde = Nettovelat / oikaistu käyttökate
- Oikaistu käyttökate = Käyttökate - Oikaisut
- Nettovelkaantumisaste (Gearing) = Nettovelka / Oma pääoma yhteensä

Konsernin nettovelka-asema

tuhatta euroa	31.12.2019	31.12.2018
Pitkäaikaiset rahoitusvelat		
Pankkilainat	27 689	37 283
Vuokrasopimusvelat	18 691	150
Ehdolliset kauppahintavelat	112	549
Muut velat	0	0
Pitkäaikaiset rahoitusvelat yhteensä	46 491	37 982
Lyhytaikaiset rahoitusvelat		
Vuokrasopimusvelat	6 636	224
Ehdolliset kauppahintavelat	554	1 684
Muut velat	0	4
Lyhytaikaiset rahoitusvelat yhteensä	7 189	1 913
Rahoitusvelat yhteensä	53 681	39 895
Vähennetään rahavarat	-7 627	-11 937
Nettovelat	46 054	27 957
Koronvaihtosopimukset		
Pitkäaikaiset	0	79
Lyhytaikaiset	96	119
Koronvaihtosopimukset yhteensä	96	198
Tunnusluvut		
Nettovelat / Oikaistu käyttökate	2,1	2,4
Nettovelkaantumisaste	103,1 %	66,6 %

IFRS 16 -standardin käyttöönotto lisäsi 31.12.2019 tilanteessa pitkäaikaisia rahoitusvelkoja 18 573 tuhannella eurolla ja lyhytaikaisia rahoitusvelkoja 6 468 tuhannella eurolla.

Kauden tapahtumat

Vuoden 2019 aikana lyhennettiin pankkilainaa 10,0 miljoonaa euroa. Silmäasema allekirjoitti 17.4.2019 sopimuksen kotimaisesta 100 miljoonan euron yritystodistusohjelmasta, jonka puitteissa voidaan laskea liikkeelle alle vuoden mittaisia yritystodistuksia. Kesäkuussa laskettiin liikkeelle yhteensä 7,0 miljoonan arvosta yritystodistuksia, joista 2,0 miljoonaa maksettiin takaisin syyskuussa ja 5,0 miljoonaa joulukuussa.

Yhtiö kävi syksyllä 2019 rahoitusneuvotteluita uudelleen rahoittaakseen pankkilainat pitkäaikaisella lainalla. Rahoituskeskustelut pankkien kanssa olivat seurausta pankkilainan lainaehtoihin sisältyvästä määräysvallan muuttumisesta Silmäasemassa Coronarian omistusosuuden kasvettua. Joulukuussa 2019 pankkilainat maksettiin takaisin ja nostettiin samansuuruisena uudestaan uusista pankeista. Muutos ei vaikuttanut lainojen maturiteettiin eikä kovenanttiin.

Vuoden 2019 aikana ei ollut kovenanttirikkomuksia.

tuhatta euroa	31.12.2019	31.12.2018
Vuokranmaksun vakuudet		
Pankkitalletukset vuokranmaksun vakuutena *	476	408
Pankkitakaukset vuokranmaksun vakuutena	1 584	1 458
Pankkitakauslimiitti kaupallisiin takauksiin	1 800	1 500
- josta käytössä	1 584	1 458
*Sisältyy muihin lyhytaikaisiin saamisiin. Talletus vapautuu Silmäaseman käyttöön kun vuokrasopimus päättyy		

Silmäasemalla ei ollut 31.12.2019 tilanteessa eikä vertailukausilla velkoja, joiden vakuutena on yritysikiinnityksiä, osakkeita tai muita vakuuksia.

5.2 Oma pääoma

Osakkeiden lukumäärän muutokset:

Osakemäärä	Ulkona olevat osakkeet (kpl)
Osakemäärä 1.1.2018	14 248 805
Osakemäärä 31.12.2018	14 248 805
Osakemäärä 31.12.2019	14 248 805

Silmäasemalla on yksi osakelaji ja jokaisella osakkeella on sama oikeus osinkoon. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Kaikki liikkeelle lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti ja niillä ei ole nimellisarvoa. Konsernin hallussa ei ole yhtiön omia osakkeita. Varsinaisessa yhtiökokouksessa 10.4.2019 päätettiin maksaa osinkoa tilikaudelta 1.1.-31.12.2018 0,10 euroa osakkeelta, yhteensä 1,4 miljoonaa euroa. Osinko maksettiin 23.4.2019 osakkeenomistajalle, joka oli osingonmaksun täsmäytyspäivänä 12.4.2019 merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon.

5.3 Vuokrasopimukset

Silmäasema toimii vuokratiloissa ja vuokraveloitteet koostuvat pääasiassa Silmäaseman toimipisteiden ja toimistotilojen tulevista vuokrista. Vuokrasopimukset tehdään joko toistaiseksi voimassaolevina tai määräaikaisina. Myymlöiden osalta määräaikaisten vuokrasopimusten kestot ovat tyypillisesti 3–5 vuotta ja sairaalalaysiköiden osalta 5–20 vuotta. Ennen vuotta 2019 kaikki toimitilasopimukset ja osa muista vuokrasopimuksista oli luokiteltu operatiivisiksi vuokrasopimuksiksi, jolloin vuokratulot esitettiin tuloslaskelmassa vuokrasopimuksen voimassaoloaikana.

IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöönoton myötä 1.1.2019 alkaen vuokrattu omaisuus esitetään käyttöoikeusomaisuuseränä ja vastaavana vuokrasopimusvelkana alkaen siitä hetkestä, kun vuokrattava omaisuus on yhtiön käytössä. Maksettavat vuokrat kohdistetaan vuokrasopimusvelan lyhennyksiksi ja rahoituskuluiksi. Käyttöoikeusomaisuus poistetaan vuokrasopimuksen voimassaoloajan kuluessa tasapoistoina.

Silmäasema on ottanut IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöön 1.1.2019 alkaen takautuvasti siten, että vertailutietoja ei ole oikaistu, vaan standardin soveltamisen aloittamisesta aiheutuneet vaikutukset on kirjattu avaavan taseen 1.1.2019 oikaisuksi. Käyttöoikeusomaisuuserää ja vastaavaa vuokrasopimusvelkaa laskettaessa lähtökohtana on ollut yhtiön voimassaolevien vuokrasopimusten pohjalta jälkiviisautta käyttäen tekemä arvio vuokrasopimusten kestosta ja mahdollisten jatko-optioiden käyttämisestä.

Käyttöoikeusomaisuuserän suuruus vastaa tulevien vuokramaksujen nykyarvoa. Diskonttaus korkona on käytetty yhtiön arvioimaa lisäluoton korkoa, koska vuokrasopimusten sisäinen korko ei ole ollut helposti määritettävissä. Lisäksi yhtiö on soveltanut standardin sallimaa käytännön apukeinoa ja käyttänyt samaa diskonttauskorkoa ominaispiirteiltään samankaltaisiin vuokrasopimuksiin. Sovellettu diskonttokorkojen painotettu keskiarvo 31.12.2019 on 2,5%.

Vuokrasopimuksiin sisältyy ehtoja, jotka mahdollistavat sopimusten jatkamisen kuluvan sopimuskauden jälkeen tai niiden päättämisen ennen sopimuskauden loppua. Johto käyttää merkittävää harkintaa määritellään vuokrasopimusten kestoa ja näiden optioiden hyödyntämistä. Harkintaan vaikuttavat toimitilojen vuokrasopimusten kohdalla muun muassa toimipaikan nykyinen ja historiallinen kannattavuus, tulevaisuuden näkymät, sijainti, kunto ja henkilöstön saatavuus. Vuokrasopimusten tilannetta tarkastellaan johdon toimesta tarpeen vaatiessa ja arvioita muutetaan, mikäli olosuhteissa tapahtuu merkittäviä muutoksia.

Yhtiöllä on vähäinen määrä toimitilojen vuokrasopimuksia, joissa vuokran määrä perustuu kyseisen toimipaikan liikevaihtoon. Näiden sopimusten osalta vuokrat kirjataan tuloslaskelmaan kuluiksi lukuun ottamatta minimivuokraveloitetta, jonka osalta kirjataan käyttöoikeusomaisuus ja vuokrasopimusvelka vastaavasti kuin muiden sopimusten kohdalla.

Yhtiö on sitoutunut neljään vielä alkamattomaan vuokrasopimukseen koskien tulevaisuudessa avattavaa liiketilaa.

Avaavaan taseeseen 1.1.2019 kirjatut oikaisut on esitetty kootusti alla:

tuhatta euroa	
Aineelliset hyödykkeet	
Käyttöoikeusomaisuus - toimitilat ja varastot	28 659
Käyttöoikeusomaisuus - muut*	196
Käyttöoikeusomaisuus yhteensä	28 855
Pitkäaikaiset velat	
Vuokrasopimusvelka	22 207
Lyhytaikaiset velat	
Vuokrasopimusvelka	6 648
Vuokrasopimusvelka yhteensä	28 855

*Muuhan käyttöoikeusomaisuuteen sisältyy mm. ajoneuvoja, autopaikkoja ja valomainoksia.

IFRS 16 -standardin käyttöönoton johdosta tehdyllä laskentaperiaatteiden muutoksella on huomattava vaikutus moniin tunnuslukuihin. Uusi laskentatapa muun muassa pienentää vuokratulua vuoden 2019 aikana 7,7 miljoonaa euroa ja lisää poistoja 7,4 miljoonaa euroa. Alla on esitetty 31.12.2019 tunnusluvut puhdistettuina standardin vaikutuksesta.

IFRS 16 -standardin vaikutus tunnuslukuihin 31.12.2019

tuhatta euroa	IFRS 16 mukana	Ilman IFRS 16 vaikutusta
Käyttökate	20 268	12 607
Oikaistu käyttökate	21 490	14 124
Liiketulos	6 783	6 502
Oikaistu liiketulos	8 303	8 086
Tulos ennen veroja	4 883	5 244
Tilikauden tulos	3 959	4 247
Osakekohtainen tulos (EPS) laimentamaton, eur	0,28	0,30
Nettovelat	46 054	21 013
Nettovelat / Oikaistu käyttökate (leverage)	2,1	1,5
Nettovelkaantumisaste (gearing)	103,1 %	46,8 %
Omavaraisuusaste	38,4 %	49,0 %
Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROCE)	6,5 %	8,4 %
Oman pääoman tuotto-% (ROE)	9,1 %	9,8 %

Taseeseen sisältyvä vuokrasopimukseen liittyviä omaisuus- ja velkaeriä seuraavasti:

tuhatta euroa	31.12.2019	31.12.2018*
Käyttöoikeusomaisuus - toimitilat ja varastot	24 259	
Käyttöoikeusomaisuus - IT-laitteet	281	316
Käyttöoikeusomaisuus - muut**	262	73
Käyttöoikeusomaisuus yhteensä	24 803	389
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	105	1
Pitkäaikainen vuokrasopimusvelka	18 691	150
Lyhytaikainen vuokrasopimusvelka	6 636	224
Vuokrasopimusvelka yhteensä	25 326	374
Laskennalliset verovelat yhteensä	32	4

* Vertailuajankohdilta on esitetty IAS 17:n mukaisesti raportoitujen rahoitusleasingsopimuksen tiedot.

** Muuhun käyttöoikeusomaisuuteen sisältyy mm. ajoneuvoja, autopaikkoja ja valomainoksia.

Alla on esitetty taseen ulkopuoliset vuokrasopimusvastuut:

tuhatta euroa	31.12.2019	31.12.2018
Toimitilojen vuokrasopimuksista johtuvat vastuut		
Yhden vuoden kuluessa	0	6 699
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	0	10 961
Yli viiden vuoden kuluttua	0	1 235
Yhteensä	0	18 895

6 Muut erät

6.1 Operatiiviset investoinnit*

tuhatta euroa	31.12.2019	31.12.2018
Aineelliset hyödykkeet	2 397	5 484
Aineettomat hyödykkeet	342	1 232
Yhteensä	2 740	6 716

*) Operatiiviset investoinnit ovat konsernin rahavirtalaskelmassa esitetyt aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden hankintojen määrät.

Silmäaseman merkittävimmät investoinnit vuonna 2019 liittyivät pääasiassa toimitilojen remontointiin ja kalustehankintoihin. Vertailukauden investoinnit liittyivät uuden silmäsaaraan ja kahdeksan myymälän avaamiseen sekä myymälöissä tehtyihin remontteihin.

6.2 Lähipiiritiedot

Johdon ja hallituksen osakeomistukset

Omistajaryhmä	Omistusosuus 31.12.2019	Omistusosuus 31.12.2018
Hallituksen jäsenet *)	0,00 %	3,89 %
Toimitusjohtaja **)	0,12 %	0,09 %
Yhtiön johtoon kuuluvat avainhenkilöt *)	0,07 %	0,15 %
Yhteensä	0,19 %	4,13 %

*) Sisältäen yhtiön hallitukseen kuuluvat hallituksen jäsenet sekä johdon ja heidän läheiset perheenjäsenensä sekä näiden määräysvallassa olevat yritykset. Hallituksen ja johdon omistuksella ei ole vapaakirjautumisaikaa.

**) 31.12.2018 toimitusjohtaja oli Anu Kankkunen, 31.12.2019 toimitusjohtaja oli Jussi Salminen.

Johdon ja hallituksen palkat ja palkkiot

tuhatta euroa	1-12/2019	1-12/2018
Toimitusjohtajan palkat ja palkkiot		
Palkat, palkkiot ja etuudet	247	252
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	0	20
Yhteensä	247	272
Johtoryhmän palkat ja palkkiot (ilman toimitusjohtajaa)		
Palkat, palkkiot ja etuudet	560	600
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	52	50
Yhteensä	612	649
Hallituksen palkat ja palkkiot	161	171
Johto ja hallitus yhteensä	1 020	1 093

Yhdelle hallituksen jäsenelle on lisäksi maksettu lääkäripalkkioita tavanomaisin ehdoin. Lisäksi yhden hallituksen jäsenen osittain omistamalta yritykseltä on vuoden 2019 aikana ostettu arvoltaan vähäinen määrä konsultointipalveluita ja yhden jäsenen omistamalle yhtiölle on maksettu toimitilavuokraa tavanomaisin ehdoin.

6.3 Konserniyhtiöt

Emoyritys	Emoyrityksen ja konsernin omistusosuus (%)		Pääasiallinen toiminta
	31.12.2019	31.12.2018	
Silmäasema Oyj			Holding-yhtiö
Tytäryhtiöt	31.12.2019	31.12.2018	
Silmäasema Optikka Oy	100 %	100 %	Optinen vähittäiskauppa
Silmäasema Sairaala Oy	100 %	100 %	Silmäsairaaloiminta
Via Healthcare Group Oy	fuusioitu	100 %	Erikoissairaanhoidon lääkäripalvelut, talous- ja hallintopalveluiden tuottaminen lääkäreille (fuusioitu 1.3.2019 Silmäasema Sairaala Oy:öön)
Tallinna Optika Oü	100 %	100 %	Optinen vähittäiskauppa

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERIAATTEET

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Silmäasema esittää vaihtoehtoisia tunnuslukuja lisätietona IFRS-standardien mukaisesti laadituissa konsernin tuloslaskelmissa, konsernin taseissa ja konsernin rahavirtalaskelmissa esitetyille tunnusluvuille. Silmäaseman näkemyksen mukaan vaihtoehtoiset tunnusluvut antavat merkittävää lisätietoa Silmäaseman toiminnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta ja rahavirroista ja ovat usein analyttikojen, sijoittajien ja muiden tahojen käyttämiä.

Silmäasema esittää oikaistun käyttökateen sekä oikaistun liikutuloksen, joista se on oikaissut olennaiset tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavat erityiserät eri kausien välistä vertailukelpoisuutta parantaakseen. Myyntikate, oikaistu käyttökate ja oikaistu liikutulos esitetään IFRS:n mukaisesti laaditussa konsernin tuloslaskelmassa esitetyjä tunnuslukuja täydentävinä tunnuslukuina, sillä ne lisäävät Silmäaseman näkemyksen mukaan ymmärrystä Silmäaseman liiketoiminnan tuloksesta. Myös nettovelka, nettovelka/oikaistu käyttökate, nettovelkaantumisaste, omavaraisuusaste, sijoitetun pääoman tuotto ja oman pääoman tuotto esitetään täydentävinä tunnuslukuina, sillä ne ovat Silmäaseman näkemyksen mukaan hyödyllisiä mittareita Silmäaseman kyvystä saada rahoitusta ja maksaa velkojaan. Lisäksi operatiiviset investoinnit, yrityskaupainvestoinnit ja investoinnit yhteensä antavat lisätietoja Silmäaseman liiketoiminnan rahavirtaan liittyvistä tarpeista.

Vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei tulisi tarkastella erillisenä IFRS:n mukaisista tunnusluvuista tai IFRS:n mukaisesti määriteltyjä tunnuslukuja korvaavina tunnuslukuina. Kaikki yhtiöt eivät laske vaihtoehtoisia tunnuslukuja yhdenmukaisella tavalla, ja siksi Silmäaseman vaihtoehtoiset tunnusluvut eivät välttämättä ole vertailukelpoisia muiden yhtiöiden esittämien samannimisten tunnuslukujen kanssa.

LIKEVAIHTO

Vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu, prosenttia

12 kk auki olleiden toimipaikkojen vertailukelpoisen myynnin kasvu. Toimipaikka lasketaan vertailukelpoiseksi virallisesta avaamiskaudesta lähtien (esim. maaliskuussa 2018 avattu myymälä lasketaan vuoden 2019 LFL-kasvuun maalisi-joulukuun ajalta).

TULOSLASKELMA

Myyntikate

(Liikevaihto + Liiketoiminnan muut tuotot - Materiaalit ja palvelut) / Liikevaihto

Käyttökate

Liikutulos + Poistot

Oikaistu käyttökate

Käyttökate – Oikaisut

Oikaistu liikutulos

Liikutulos – Oikaisut

Osakekohtainen tulos

Tilikauden voitto omistajille / Keskimääräinen ulkona olevien osakkeiden painotettu laimentamaton osakeantikorjattu lukumäärä tilikauden aikana

RAHOITUKSEN TUNNUSLUVUT

Nettovelat

Pitkäaikaiset rahoitusvelat + Lyhytaikaiset rahoitusvelat - Rahavarat

Nettovelat / Oikaistu käyttökate

Nettovelat / Oikaistu käyttökate¹⁾

Nettovelkaantumisaste

Nettovelat / Oma pääoma

Omavaraisuusaste

Oma pääoma / (Taseen loppusumma – Saadut ennakot)

Sijoitetun pääoman tuotto-%

(Tilikauden tulos + Rahoituskulut + Verot) / (Oma pääoma¹⁾ + Pitkä- ja lyhytaikaiset rahoitusvelat¹⁾

Oman pääoman tuotto-%

Tilikauden tulos / Oma pääoma¹⁾

INVESTOINNIT

Operatiivinen

Rahavirtalaskelman aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden hankinta

Yrityskaupat

Rahavirtalaskelman liiketoiminnan hankinnat vähennettynä hankituilla rahavaroilla

HENKILÖSTÖ KAUDEN LOPUSSA

FTE – työsuhhteessa oleva henkilökunta

Yhtiön työsuhhteessa olevien työntekijöiden lukumäärä kauden lopussa kokoaikaisiksi muutettuna

TOIMIPAIKAT (KPL)

Myymälät – omat

Silmäaseman omien myymälöiden lukumäärä kauden lopussa

Myymälät – ketju

Silmäaseman ketjuyrittäjien myymälöiden lukumäärä lopussa

Silmäklinitikat

Silmäaseman omien silmäklinitikoiden lukumäärä kauden lopussa

MYYNNIN VOLYYMI KPL – OMAT TOIMIPAIKAT

Myydyt silmälasit

Omissa myymälöissä myydyt silmälasit

Myydyt aurinkolasit

Omissa myymälöissä myydyt aurinkolasit

¹⁾ Kauden alkamispäivän ja päättymispäivän keskiarvo